

B

**Teatr
Dramatyczny**

Im. Aleksandra Węgierki
w Białymstoku

RAPORT Z EWALUACJI PROJEKTU

TEATR – LUBIĘ TO! SEZON 2

Szkolenia
dla nauczycieli

RAPORT Z EWALUACJI PROJEKTU

TEATR – LUBIĘ TO! SEZON 2

Szkolenia
dla nauczycieli

Białystok 2020

Spis treści

Informacje o projekcie	9
Metodologia badania ewaluacyjnego	11
Wyniki badania ewaluacyjnego	12
Wyniki ankiety CAWI	12
Wyniki pogłębionych wywiadów telefonicznych TDI	34
Wnioski i rekomendacje	43
Aneks metodologiczny	49
Narzędzia badawcze	49
Ankieta CAWI	49
Scenariusze wywiadów telefonicznych TDI	62
Spis wykresów	65
Spis tabel	66

Szanowni Państwo!

Przekazujemy w Państwa ręce raport z ewaluacji projektu będący podsumowaniem warsztatów. Dzięki zadaniu, które zostało zrealizowane w ramach programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Edukacja kulturalna”, przeprowadziliśmy cykl bezpłatnych szkoleń dla nauczycieli.

Szkolenia zrealizowane w ramach projektu „Teatr – Lubię to! Sezon 2” stworzyły przestrzeń do rozwoju umiejętności, które ułatwią nauczycielom codzienną pracę z dziećmi i młodzieżą szkolną. Nauczyciele zdobyli wiedzę oraz rozwinęli umiejętności i kompetencje w sześciu obszarach tematycznych dotyczących: ruchu scenicznego, reżyserii, tworzenia scenariusza teatralnego, poszukiwania inspiracji do spektaklu, funkcji muzyki w spektaklu i improwizacji teatralnej.

Wyrazy wdzięczności za wsparcie finansowe naszego projektu kierujemy w stronę Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego. Dziękujemy nauczycielom, którzy wzięli udział w szkoleniach. Serdeczne podziękowania składamy także zaangażowanym w projekt pracownikom z Laboratorium Badań i Działań Społecznych „SocLab” oraz z Instytutu Socjologii Uniwersytetu w Białymstoku za czujną obserwację realizowanego przez nas zadania.

Wnioski wynikające z analiz będą dla nas cennym źródłem wiedzy i podpowiedzią do planowania kolejnych działań edukacyjnych. Dzięki przeprowadzonej ewaluacji nasza instytucja będzie mogła w przyszłości poszerzyć ofertę edukacyjną dla nauczycieli, ale także dla innych odbiorców. Mamy nadzieję, że wskazówki zamieszczone w raporcie będą pomocne także w pracy innych osób związanych z edukacją teatralną.

**Dyrektor Teatru Dramatycznego
im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku**

Piotr Adam Półtorak

Słowo od zespołu badawczego

W raporcie końcowym zaprezentowane zostały wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego w ramach zadania pt. „Teatr – Lubię to! Sezon 2”. Raport składa się ze wstępu, rozdziału informującego o założeniach projektu, części metodologicznej, gdzie opisano metody i techniki zastosowane podczas ewaluacji. W dalszej części zaprezentowano wyniki: z ankiet CAWI i z pogłębionych wywiadów telefonicznych. Na końcu raportu przedstawiono wnioski oraz rekomendacje. Dokument kończy aneks metodologiczny, w którym zawarte zostały narzędzia badawcze.

Raport został sporządzony przez zespół pracowników Instytutu Socjologii Uniwersytetu w Białymstoku w oparciu o narzędzia przygotowane przez tenże zespół, na podstawie wyników badań ewaluacyjnych zgromadzonych przez Fundację Laboratorium Badań i Działań Społecznych „SocLab”.

**Zespół Instytutu Socjologii
Uniwersytetu w Białymstoku**

Ewa Dąbrowska-Prokopowska

Łukasz Kiszkiel

Piotr Paweł Laskowski

Łukasz Wołyniec

Informacje o projekcie

Zadanie było kontynuacją bardzo dobrze przyjętego wśród uczestników projektu „Teatr – Lubię to!” realizowanego przez Teatr Dramatyczny im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku w 2019 r. Poprzednie działanie, tak jak obecne, polegało na realizacji programu, który miał na celu podniesienie umiejętności i kwalifikacji nauczycieli. Uprzednio koncentrował się on na nieco innych obszarach tematycznych. W roku 2020 były to szkolenia zatytułowane:

- „Co to jest ruch sceniczny? Budowanie kreacji scenicznej przy pomocy gestu i mimiki”,
- „Jak stworzyć scenariusz teatralny? Inspiracja do twórczego postrzegania codzienności oraz tworzenia etiud teatralnych”,
- „Na czym polega reżyseria? Ukazanie metod i narzędzi w pracy z aktorem na scenie”,
- „Czym jest improwizacja teatralna? Praca nad koncentracją, myśleniem abstrakcyjnym oraz kreatywnością językową”,
- „Gdzie szukać inspiracji do spektaklu? Przybliżenie form, stylów oraz technik teatralnych”,
- „Jaką rolę pełni muzyka w spektaklu? Funkcje oraz znaczenie muzyki w teatrze”.

Projekt był złożony z dwóch części: teoretycznej i praktycznej. Zajęcia były prowadzone przez dwoje instruktorów – aktorów i realizatorów Teatru Dramatycznego im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku. W tej edycji projektu każde warsztaty były realizowane w ciągu dwóch dni. Pierwszego dnia warsztatów uczestnicy poznawali teoretyczne podstawy, a drugiego wykonywali praktyczne ćwiczenia. Na zakończenie szkolenia każdy uczestnik otrzymał certyfikat potwierdzający udział w szkoleniu oraz praktyczny konspekt teatralny.

Istotną różnicą pomiędzy poprzednią a obecną edycją, z którą przyszło mierzyć się realizatorom projektu, była konieczność prowadzenia części szkoleń w formie zdalnej ze względu na obostrzenia epidemiczne spowodowane pandemią SARS-CoV-2.

Projekt był objęty patronatem Podlaskiego Kuratora Oświaty, a także był realizowany przy współpracy z Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku. Dzięki współpracy z obiema instytucjami konspekty były

kolportowane w szkołach na terenie województwa podlaskiego. Zeszyty były także udostępnione na stronie *dramatyczny.pl* w formie plików do pobrania.

Przewidywane rezultaty zadania:

- podniesienie kwalifikacji i umiejętności nauczycieli w zakresie edukacji teatralnej,
- rozwój kreatywności, twórczości, wyobraźni abstrakcyjnej, spostrzegawczości oraz wrażliwości uczestników szkoleń,
- stworzenie konspektów teatralnych będących źródłem wiedzy i inspiracji dla nauczycieli podczas ich pracy pedagogicznej,
- kolportaż konspektów w szkołach na obszarze województwa podlaskiego oraz udostępnienie ich na stronie internetowej Teatru w formie plików do pobrania,
- ukazanie nauczycielom ważnej roli teatru w rozwoju i edukacji uczniów,
- nawiązanie stałej współpracy Teatru Dramatycznego ze szkołami i realizacja wspólnych działań artystyczno-edukacyjnych,
- zainteresowanie uczestników szkoleń ofertą Teatru,
- zwiększenie uczestnictwa uczniów w spektaklach szkolnych,
- zrealizowanie programu wykraczającego poza codzienną działalność Teatru, jaką jest produkcja spektakli,
- stworzenie na portalu społecznościowym grupy dla uczestników projektu, umożliwiającej swobodną wymianę wiedzy i pomysłów z zakresu edukacji teatralnej,
- przeprowadzenie szczegółowej ewaluacji potrzeb nauczycieli względem teatru, która pozwoli zbudować kompletny i długofalowy program działań edukacyjnych Teatru Dramatycznego im. Aleksandra Węgieerki w Białymstoku.

Metodologia badania ewaluacyjnego

Badanie ewaluacyjne projektu „Teatr – Lubię to!” zostało zrealizowane z wykorzystaniem zarówno ilościowych, jak i jakościowych metod i technik badawczych. Teatr Dramatyczny im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku jako wykonawca szkoleń pragnął dołożyć starań, aby dokonana ewaluacja poszczególnych szkoleń (warsztatów) była możliwie komplementarna i szeroko diagnozowała rozmaite aspekty mogące w przyszłości przyczynić się do lepszej organizacji podobnych projektów, jeszcze trafniej dopasowanych do potrzeb końcowych odbiorców. Poniżej zawarto syntetyczny opis metod i technik, natomiast narzędzia badawcze znajdują się w aneksie do raportu.

W trakcie realizacji szkoleń organizator – Teatr Dramatyczny im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku – pozyskał od uczestników numery telefonów i adresy e-mail. Po zakończeniu szkolenia do każdego z uczestników został wysłany elektroniczny kwestionariusz ankiety do samodzielnego wypełnienia przez Internet (CAWI). Celem kwestionariusza ankiety było pozyskanie wiedzy na temat ogólnych, jak i szczegółowych ocen uczestników, dotyczących przebiegu oraz organizacji szkoleń. Łącznie zebrano 50 kompletnych ankiet.

Z piętnastoma uczestnikami szkoleń, po ich zakończeniu, skontaktował się telefonicznie badacz, aby zrealizować techniką jakościową telefoniczne wywiady pogłębione (TDI). Dotyczyły one przede wszystkim kwestii ogólniejszych, takich jak znaczenia edukacji teatralnej w pracy poszczególnych badanych, ich dotychczasowego doświadczenia z teatrem i edukacją teatralną, znajomości oferty edukacyjnej w tym zakresie oraz tego, czy i w jaki sposób zamierzają wykorzystać wiedzę i kompetencje nabyte podczas szkoleń. Na podstawie zrealizowanych wywiadów opracowano skrócone formularze transkrypcji.

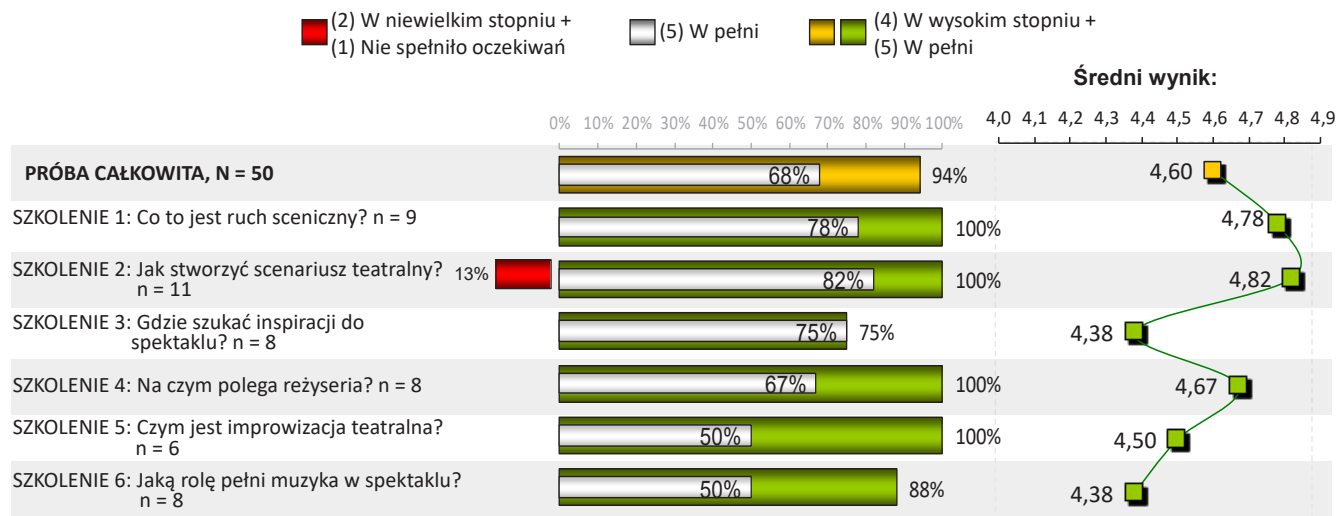
W dalszej części raportu przedstawione będą szczegółowe wyniki badania w podziale na poszczególne metody i techniki badawcze.

Wyniki badania ewaluacyjnego

Wyniki ankiety CAWI

Podstawowym wskaźnikiem ewaluacji szkoleń jest pytanie o spełnienie oczekiwań uczestników. Wykres 1 prezentuje rozkład procentowy odpowiedzi uczestników poszczególnych warsztatów. Interpretacja tego wskaźnika, w oparciu o pozyskane odpowiedzi respondentów, pozwala stwierdzić, że 94% uczestników deklaratorywnie stwierdziło, że ich oczekiwania zostały spełnione w pełni lub w wysokim stopniu. Jedynie w przypadku szkolenia „Gdzie szukać inspiracji do spektaklu?” nieznacznym odsetek badanych negatywnie odniósł się do pytania (13%). Analizując średnią ocenę szkoleń pod względem spełnienia oczekiwań, można stwierdzić, że wszystkie warsztaty zostały wysoko ocenione, uzyskując noty powyżej 4,00. W przypadku szkolenia „Co to jest ruch sceniczny?” oraz „Jak stworzyć scenariusz teatralny?” parametr średniej osiągnął niemal maksymalną wartość – odpowiednio 4,78 i 4,82.

Wykres 1. Stopień, w jakim szkolenie spełniło oczekiwania wśród uczestników

Źródło: Badanie CAWI

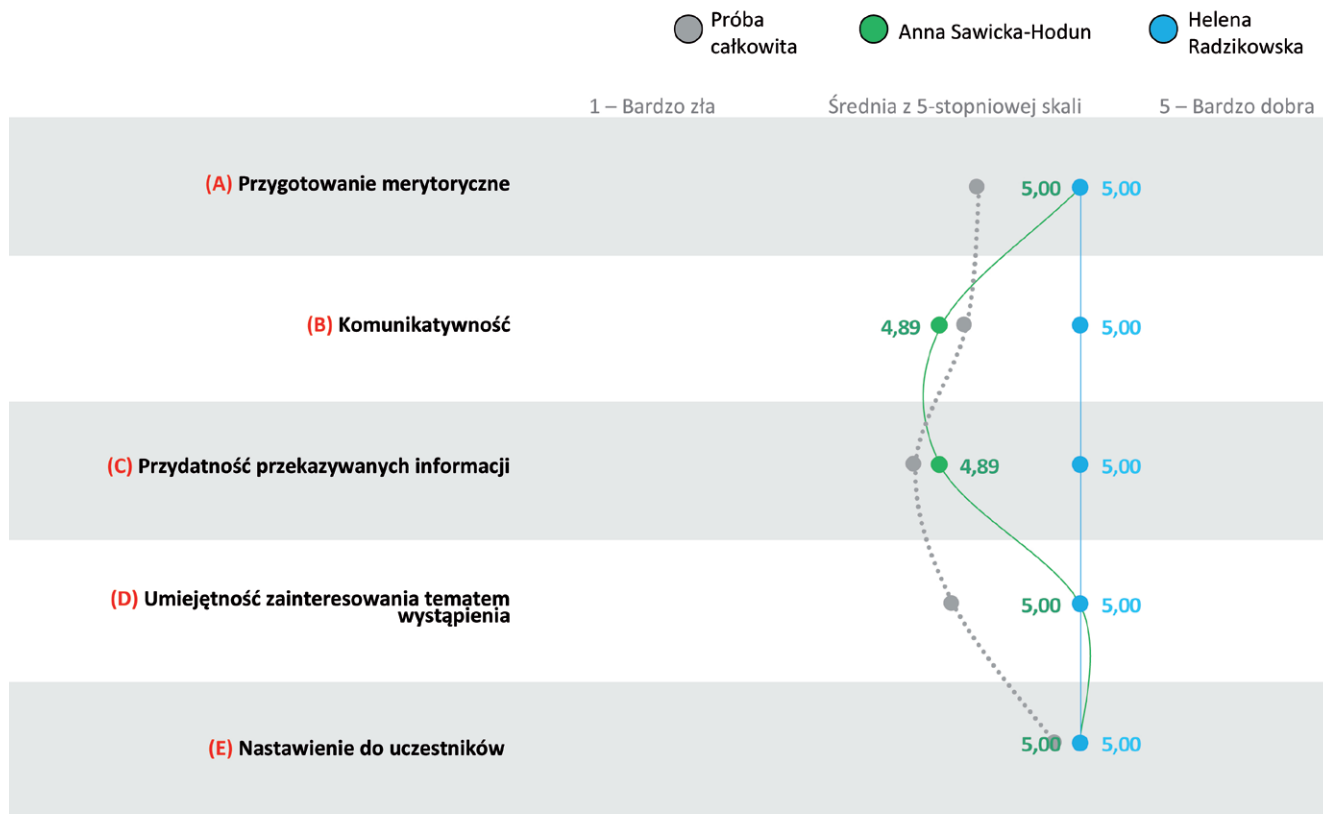
Kolejnym elementem ewaluacji była ocena pracy osób prowadzących warsztaty w oparciu o pięć zestandarizowanych kryteriów, tj.:

- przygotowanie merytoryczne,
- komunikatywność, jasność przekazu,
- przydatność przekazywanych informacji,
- umiejętność zainteresowania tematem wystąpienia,
- nastawienie do uczestników.

Mając na uwadze fakt, że każde ze szkoleń prowadzone było przez dwie osoby, poniżej zamieszczono sześć wykresów prezentujących średnie arytmetyczne ocen dla poszczególnych szkoleń, wyliczone na podstawie pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznaczało ocenę bardzo złą, a 5 – bardzo dobrą. Dodatkowo na każdej z rycin zaprezentowano uśredniony stopień dla wszystkich szkoleń, stanowiący w tym przypadku wartość referencyjną (nazwaną próbą całkowitą). Umożliwia to porównanie, czy określony prowadzący odbiega od przeciętnej oceny in plus, czy in minus na każdym z prezentowanych wymiarów.

Pierwsza para, prowadzących szkolenie „Co to jest ruch sceniczny? Budowanie kreacji scenicznej przy pomocy gestu i mimiki”, została oceniona bardzo wysoko. Każda średnia ocena na poszczególnych z wymiarów osiągnęła wartość powyżej 4,5 na pięciostopniowej skali. W przypadku Heleny Radzikowskiej wszystkie aspekty osiągnęły maksymalną ocenę – 5.

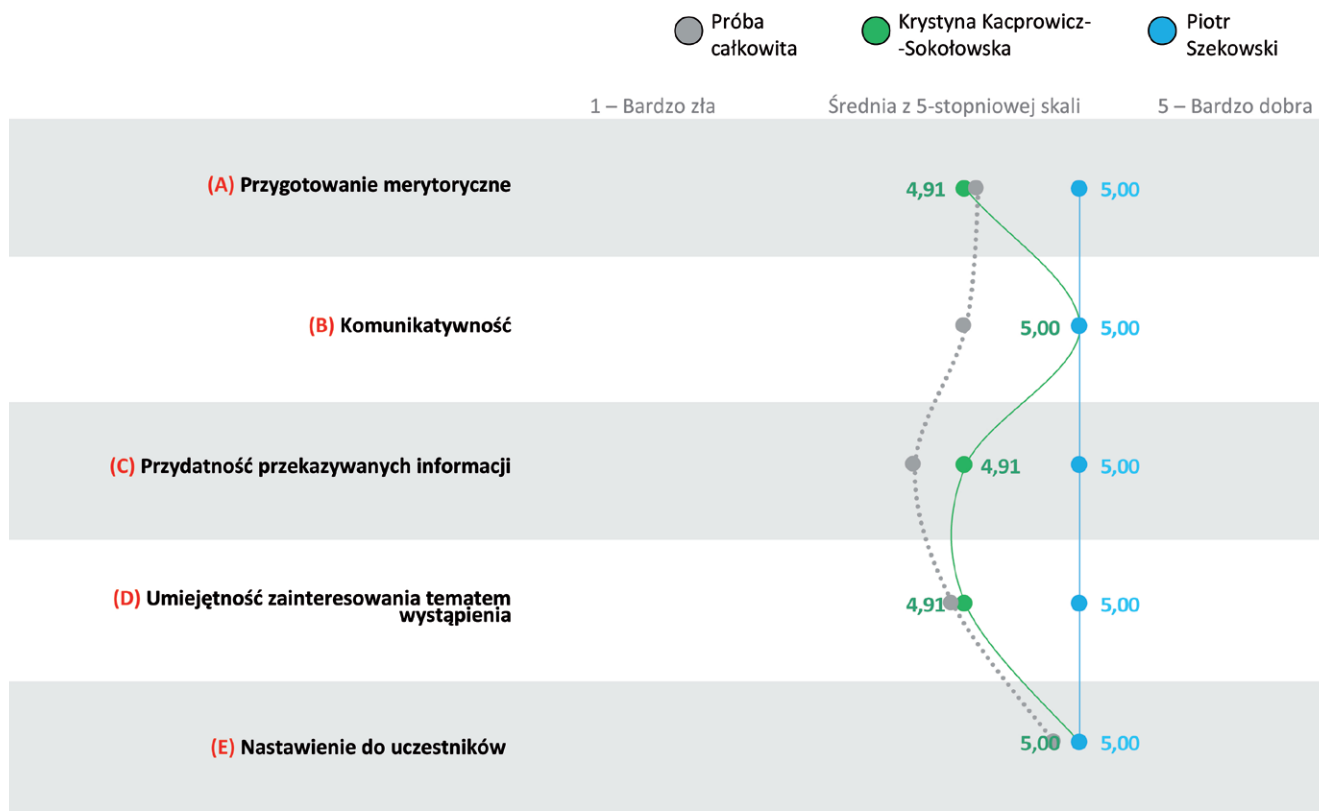
Wykres 2. Ocena aspektów szkolenia „Co to jest ruch sceniczny? Budowanie kreacji scenicznej przy pomocy gestu i mimiki”

Źródło: Badanie CAWI, n = 9

Także w przypadku szkolenia „Jak stworzyć scenariusz teatralny? Inspiracja do twórczego postrzegania codzienności oraz tworzenia etiud teatralnych” prowadzący zostali ocenieni bardzo pozytywnie. Wszystkie badane aspekty otrzymały notę powyżej 4,9, a w przypadku Piotra Szekowskiego były to wyłącznie piątki.

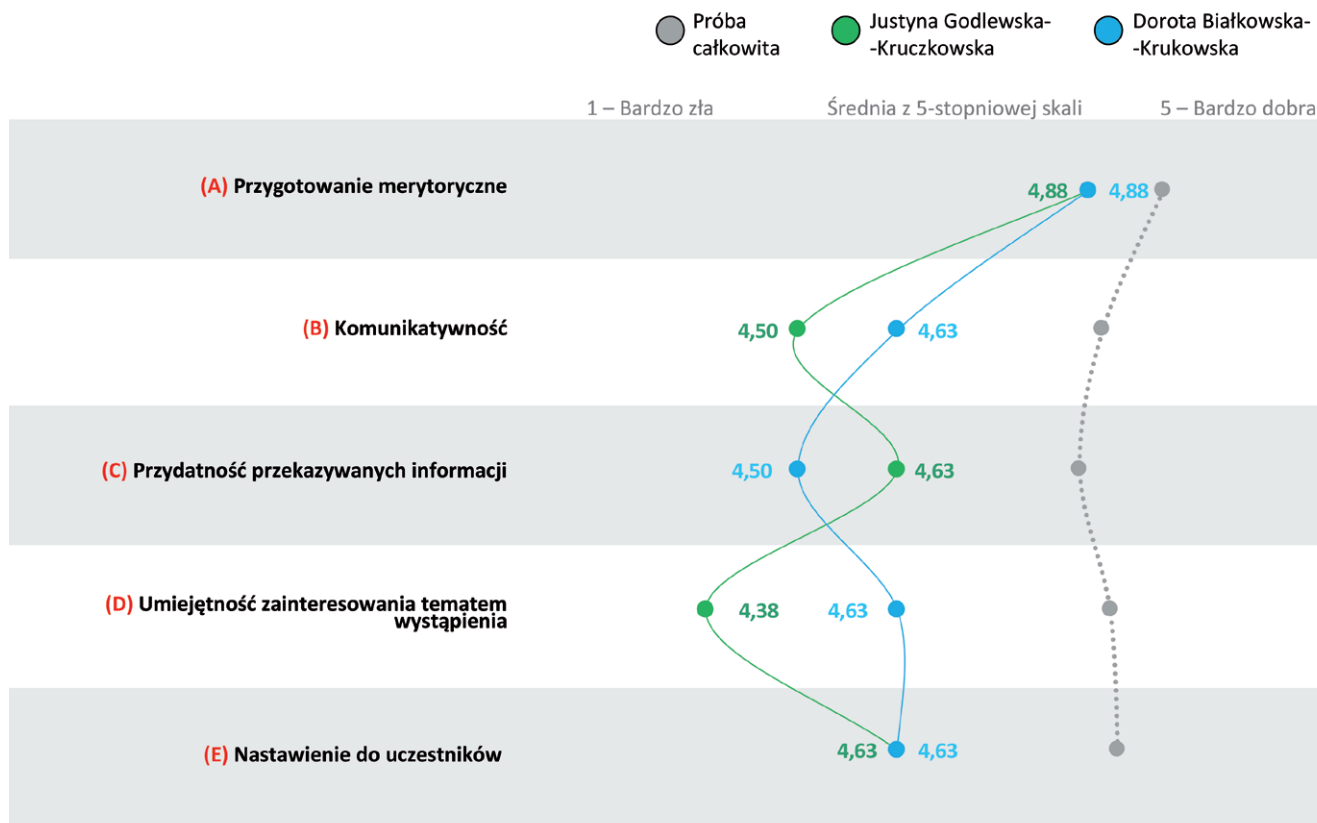
Wykres 3. Ocena aspektów szkolenia „Jak stworzyć scenariusz teatralny? Inspiracja do twórczego postrzegania codzienności oraz tworzenia etiud teatralnych”

Źródło: Badanie CAWI, n = 11

Kolejna para, prowadzących „Gdzie szukać inspiracji do spektaklu? Przybliżenie form, stylów oraz technik teatralnych”, choć została oceniona niżej względem średniej ogólnej – dla wszystkich warsztatów – na każdym z wymiarów, to jednak przeciętne oceny osiągają wartość powyżej 4,5. Jedyne w przypadku Krystyny Kacprowicz-Sokołowskiej na wymiarze „umiejętność zainteresowania tematem wystąpienia” uśredniona ocena wyniosła 4,38.

Wykres 4. Ocena aspektów szkolenia „Gdzie szukać inspiracji do spektaklu? Przybliżenie form, stylów oraz technik teatralnych”

Źródło: Badanie CAWI, n = 8

Szkolenie „Na czym polega reżyseria? Ukazanie metod i narzędzi w pracy z aktorem na scenie” było prowadzone przez Arletę Godziszewską oraz Grzegorza Suskiego. Oboje zostali docenieni przez uczestników, czego odzwierciedleniem są wysokie średnie oceny na poszczególnych wymiarach. Pan Grzegorz Suski otrzymał same oceny bardzo dobre.

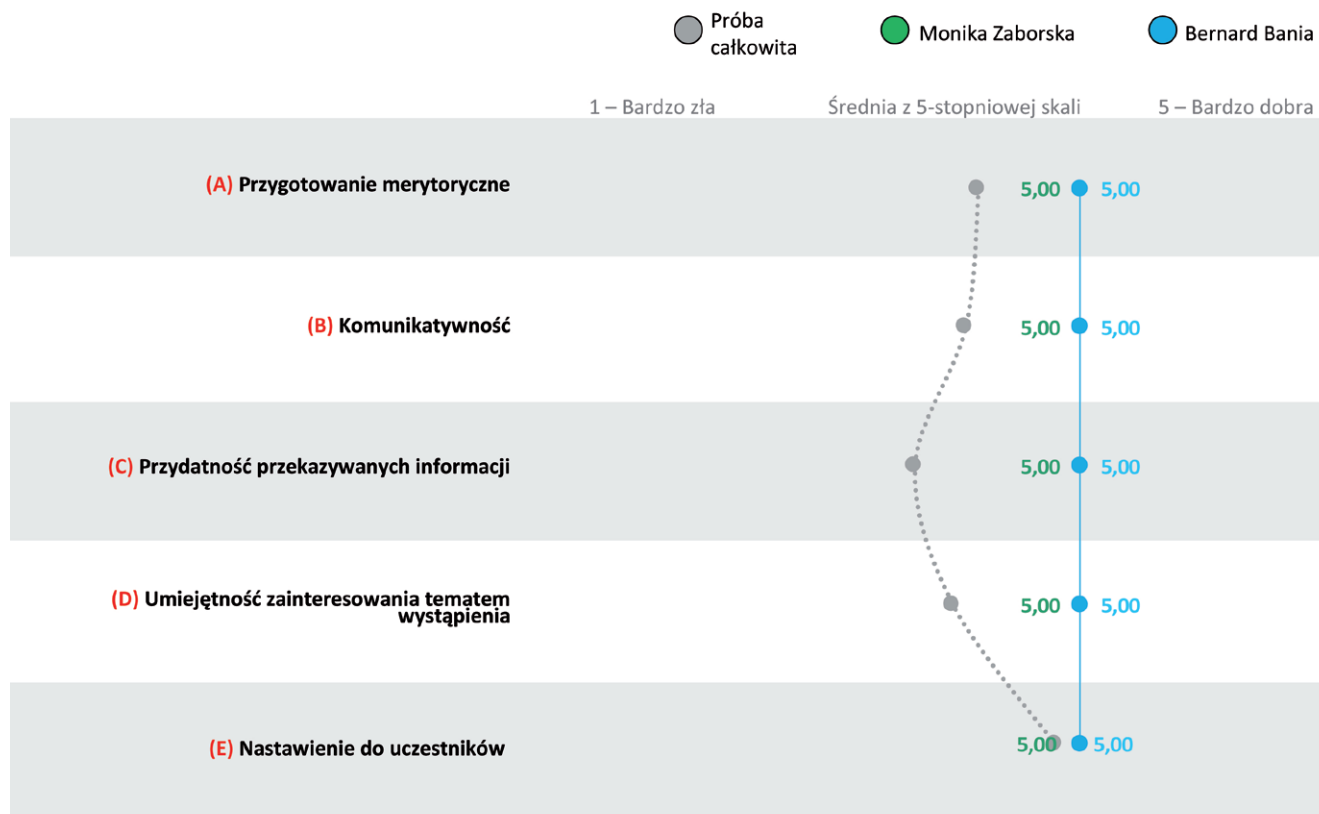
Wykres 5. Ocena aspektów szkolenia „Na czym polega reżyseria? Ukazanie metod i narzędzi w pracy z aktorem na scenie”

Źródło: Badanie CAWI, n = 6

Zarówno pani Monika Zaborska, jak i pan Bernard Bania prowadzący warsztat „Czym jest improwizacja teatralna? Praca nad koncentracją, myśleniem abstrakcyjnym oraz kreatywnością językową” otrzymali najwyższe możliwe oceny na każdym z ewaluowanych wymiarów.

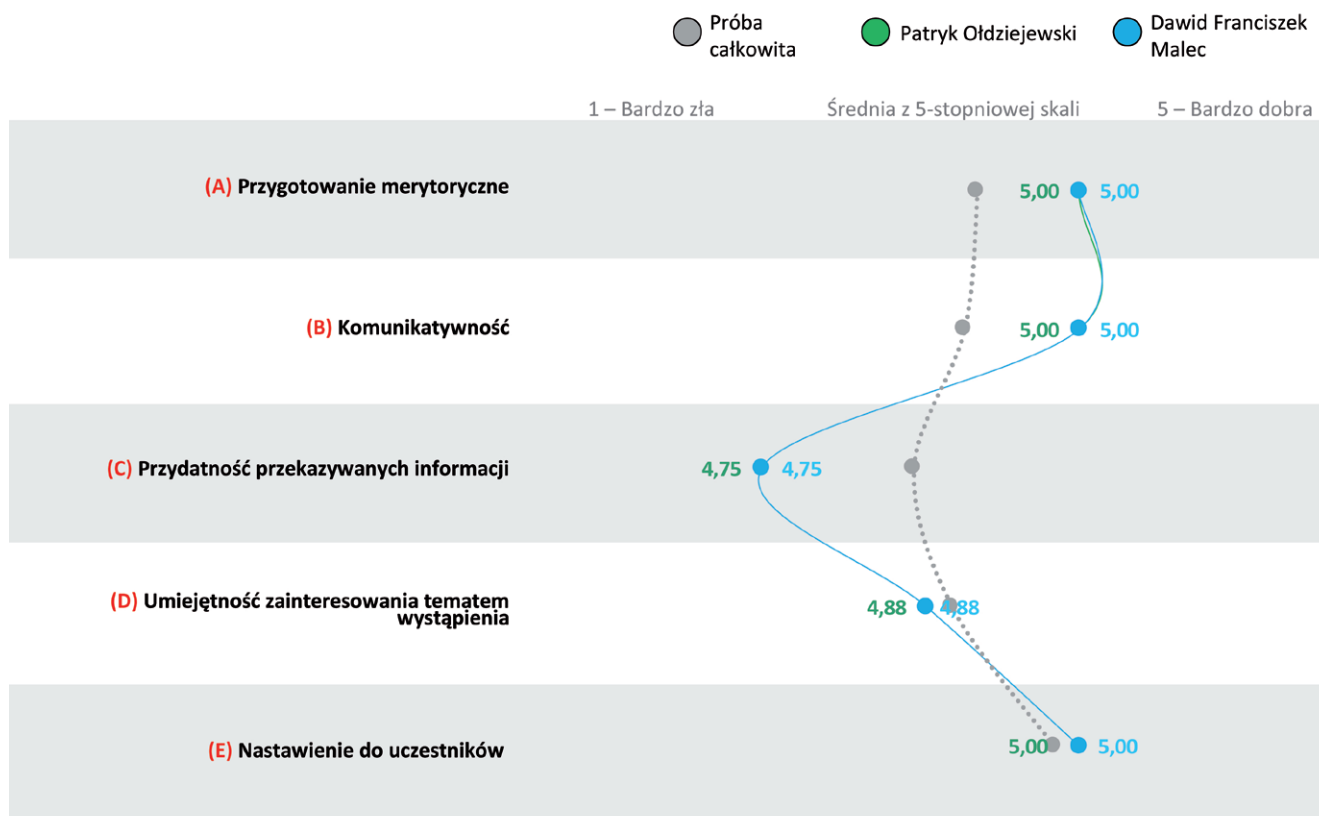
Wykres 6. Ocena aspektów szkolenia „Czym jest improwizacja teatralna? Praca nad koncentracją, myśleniem abstrakcyjnym oraz kreatywnością językową”

Źródło: Badanie CAWI, n = 8

Patryk Ołdziejewski i Dawid Franciszek Malec, ostatnia para, prowadząca warsztat zatytułowany „Jaką rolę pełni muzyka w spektaklu? Funkcje oraz znaczenie muzyki w teatrze”, została oceniona tożsamo wysoko. Każdy z aspektów poddany ewaluacji otrzymał średnią ocen przynajmniej 4,75.

Wykres 7. Ocena aspektów szkolenia „Jaką rolę pełni muzyka w spektaklu? Funkcje oraz znaczenie muzyki w teatrze”

Źródło: Badanie CAWI, n = 8

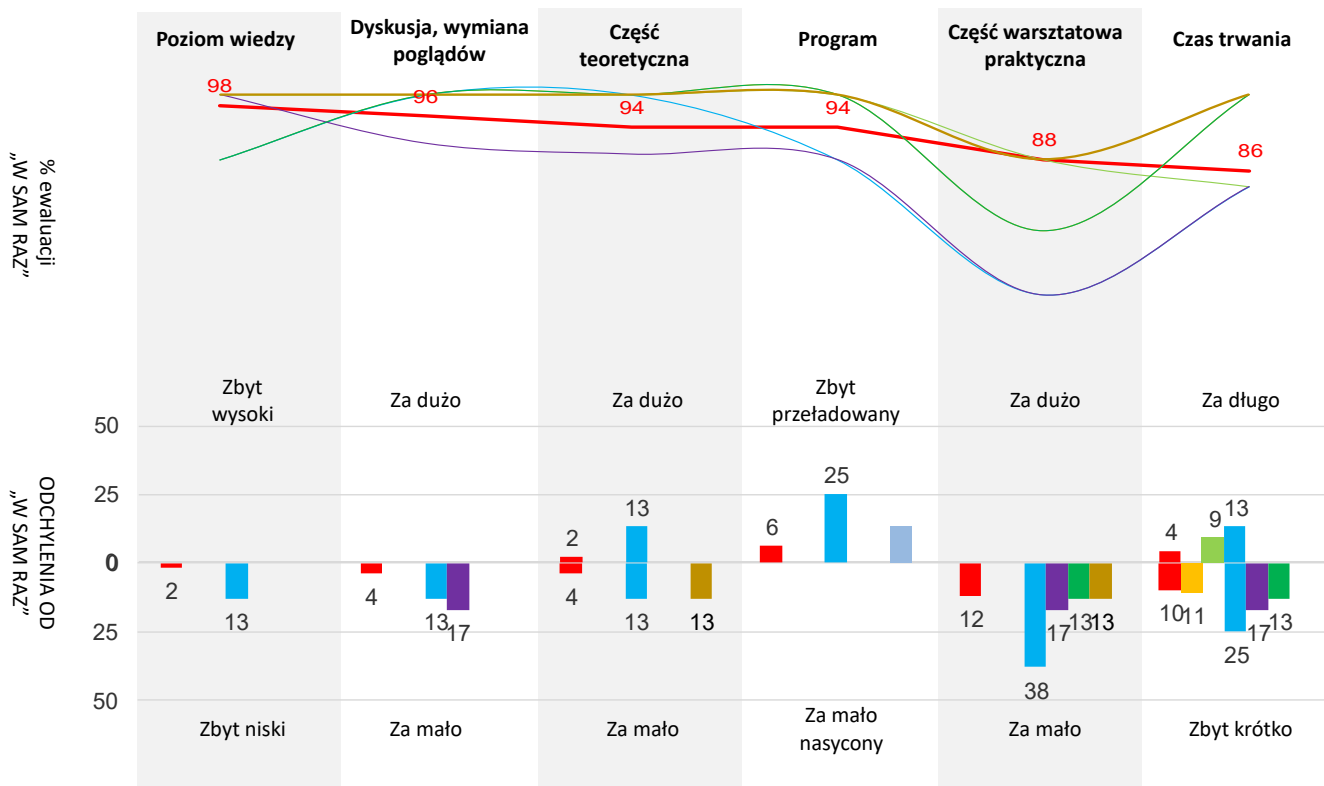
Reasumując część poświęconą ocenie osób prowadzących szkolenia, należy wyraźnie zaznaczyć, że wszystkie one zostały ocenione bardzo dobrze przez uczestników. Średnie na poszczególnych wymiarach zawsze przekraczały ocenę dobrą, a w wielu przypadkach osiągały maksymalną wartość. Świadczy to o profesjonalizmie i odpowiednich kompetencjach osób dzielących się swoją wiedzą z uczestnikami podczas poszczególnych warsztatów.

Wykres 8 dostarcza wiedzy na temat proporcji poszczególnych elementów szkolenia, takich jak: poziom przekazywanej wiedzy, ilość dyskusji i wymiany poglądów, nasycenie programu treścią, obszerność części teoretycznej oraz warsztatowej (praktycznej), jak i długość trwania warsztatów. Badani oceniali każdy wymiar na pięciostopniowej skali, której środek oznaczony był „w sam raz” lub „odpowiednio”, podczas gdy skrajne wartości skali zdawały relację z faktu, jak silnie oceniany aspekt odbiegał od normy. Dzięki temu powstała kompleksowa matryca, na której linii prezentują, jaki odsetek uczestników poszczególnych szkoleń zwalidował wymiar jako odpowiedni lub „w sam raz”, podczas gdy słupki poniżej stanowią dopełnienie wartości do 100% i obrazują kierunek preferowanych przez respondentów zmian.

Analizując dane, należy podkreślić, że wszystkie ewaluowane aspekty były dobrze dopasowane do potrzeb uczestników szkoleń, osiągając wartości od 80% do 100%. Niemal wszyscy respondenci ocenili poziom przekazywanej wiedzy jako odpowiedni. W pozostałych elementach pojawiły się wskazania preferowanych zmian, jednak w większości przypadków nie przekraczały one granicy 20%. Jedynie w przypadku Szkolenia 3 „Gdzie szukać inspiracji do spektaklu?” respondenci zwrócili uwagę, że w ich odczuciu było za mało części praktycznej (warsztatowej) – 38%, a sam warsztat był ich zdaniem za krótki – 25%.

Wykres 8. Ocena proporcji poszczególnych elementów szkoleń

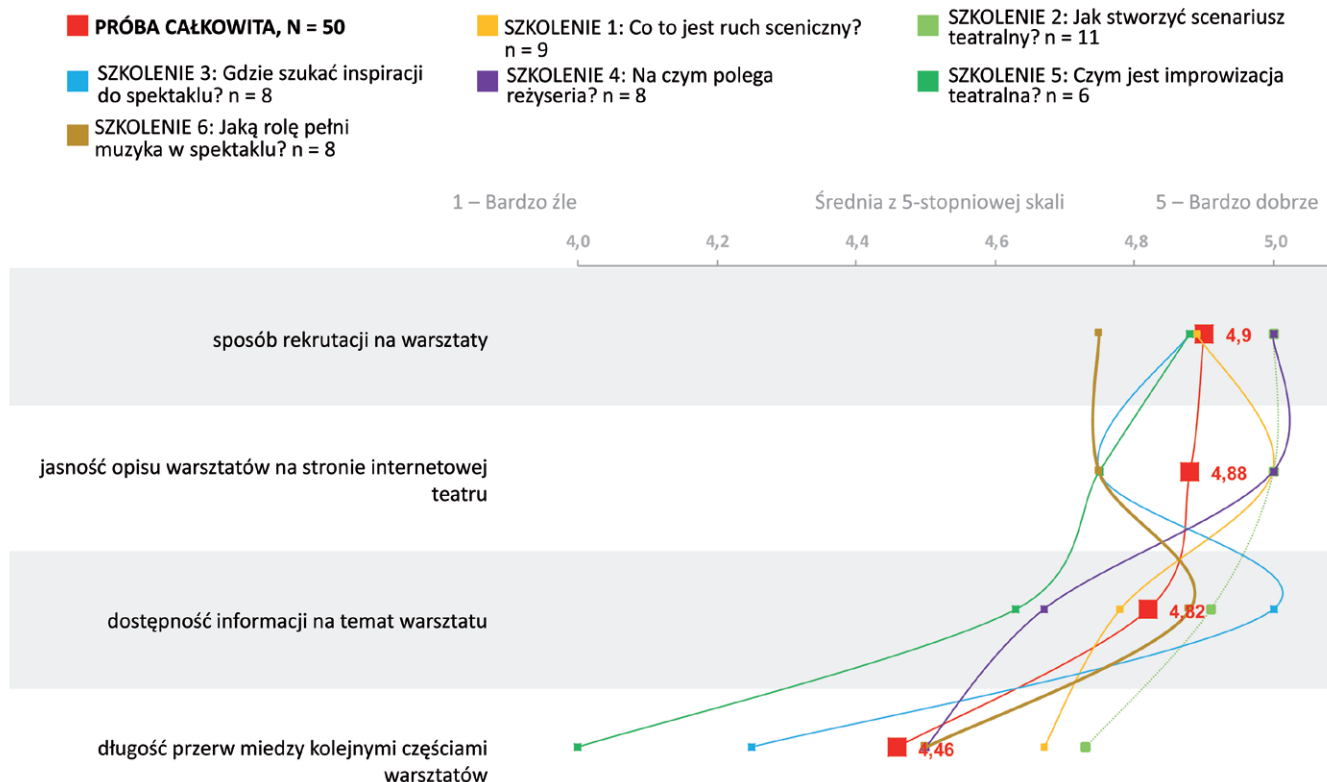
- **PRÓBA CAŁKOWITA, N = 50**
- SZKOLENIE 3: Gdzie szukać inspiracji do spektaklu? n = 8
- SZKOLENIE 4: Na czym polega reżyseria? n = 8
- SZKOLENIE 1: Co to jest ruch sceniczny? n = 9
- SZKOLENIE 2: Jak stworzyć scenariusz teatralny? n = 11
- SZKOLENIE 5: Czym jest improwizacja teatralna? n = 6
- SZKOLENIE 6: Jaka rolę pełni muzyka w spektaklu? n = 8

Źródło: Badanie CAWI

Następnie, w dalszej części badania ewaluacyjnego, zwrócono się do uczestników z prośbą o dokonanie oceny kolejnych aspektów szkoleń, tym razem odnoszących się do kwestii związanych z infrastrukturą szkoleń oraz informacji o warsztatach i sposobu rekrutacji. Wykres 9 prezentuje rozkład odpowiedzi uczestników w postaci średnich arytmetycznych. Okazuje się, że wszystkie analizowane aspekty nie otrzymały oceny niższej niż 4,46. Najlepiej zwalidowane zostały: sposób rekrutacji (4,9), jasność opisu warsztatów na stronie internetowej Teatru (4,88) oraz dostępność informacji na temat warsztatu (4,82). Najniżej, choć wciąż bardzo pozytywnie, oceniono długość przerw między kolejnymi częściami warsztatu. W przypadku Szkolenia 5 „Czym jest improwizacja teatralna?” średnia wyniosła 4,0.

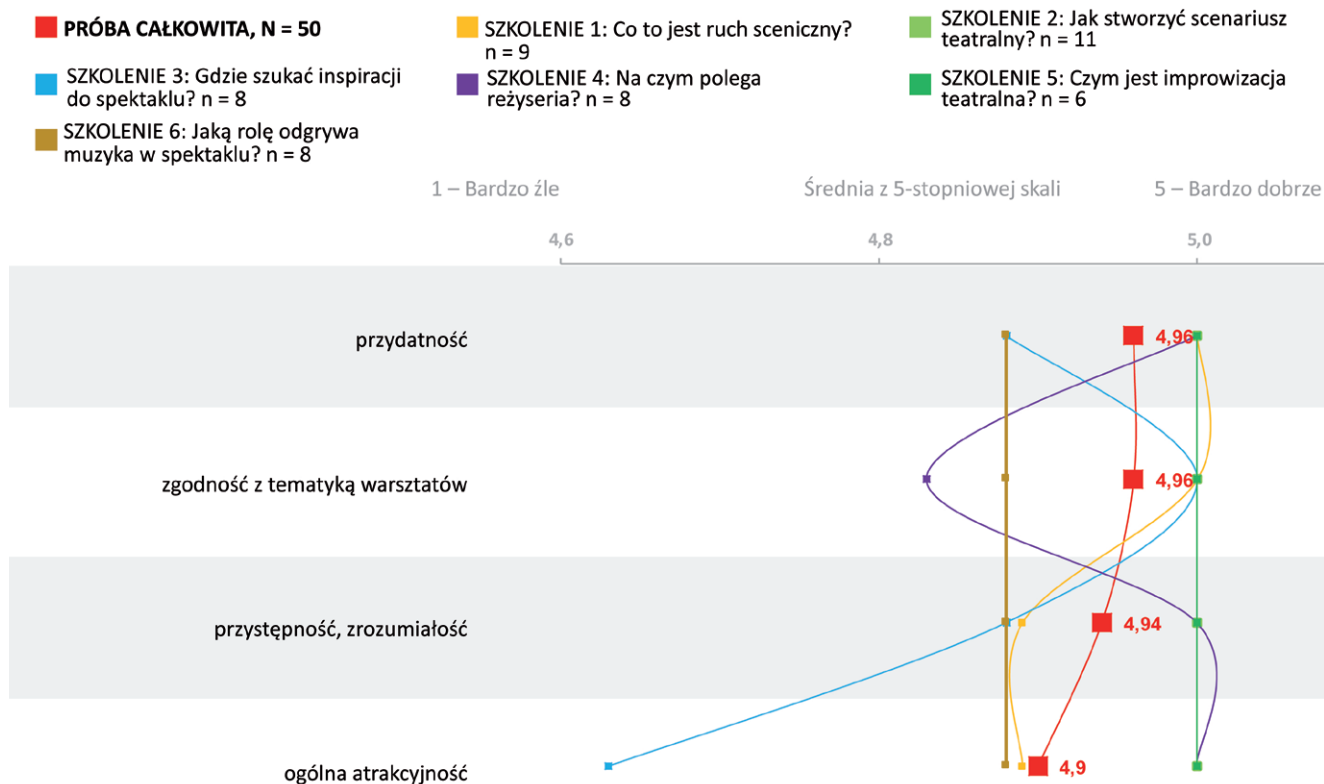
Wykres 9. Ocena aspektów poszczególnych szkoleń

Źródło: Badanie CAWI

Pragnąc dokonać możliwie szerokiej i kompleksowej ewaluacji szkoleń, poproszono następnie respondentów o gradację ich przydatności, przystępności i zrozumiałości, zgodności prezentowanych treści z tematyką warsztatów oraz ich ogólnej atrakcyjności. Tak jak w przypadku poprzednich wymiarów, tak i tu wszystkie elementy otrzymały wysokie noty, gdzie średnia wartość dla próby całkowitej znacznie przekraczała wartość 4,5.

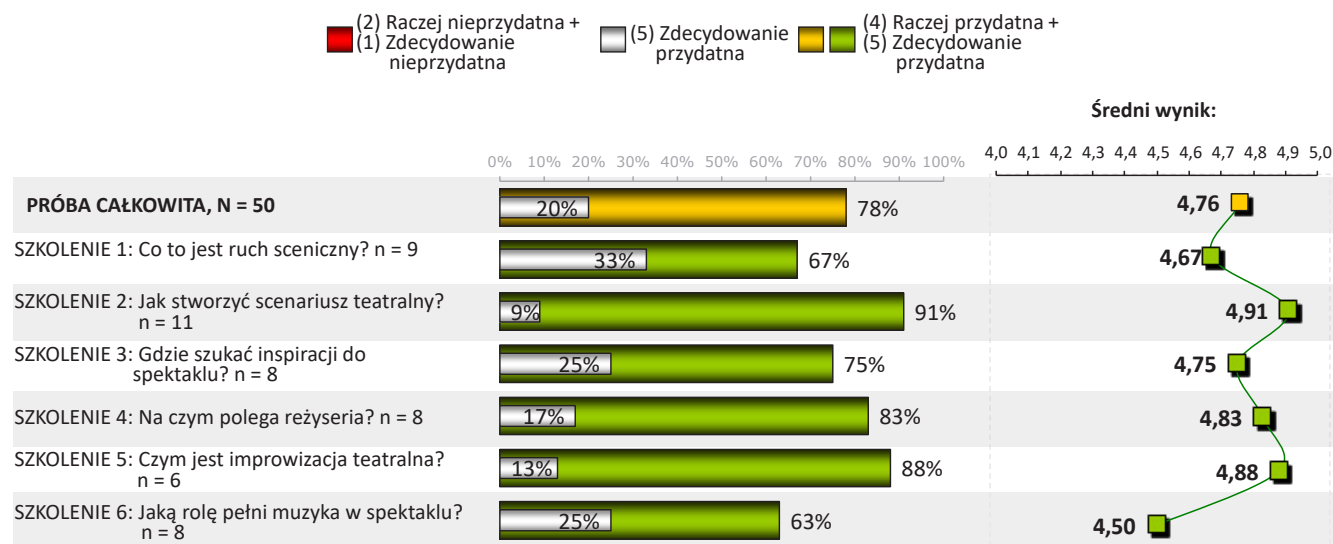
Wykres 10. Ocena aspektów poszczególnych szkoleń

Źródło: Badanie CAWI

Wykres 11 przedstawia rozkład procentowy oraz średnie oceny dotyczące przydatności realizowanej tematyki szkolenia w codziennej pracy zawodowej uczestników. Jest to ważny wskaźnik zdający relację z tego, na ile prezentowane treści posiadały implementację praktyczną i mogły zapewnić efekt trwałości poprzez wykorzystanie wiedzy w codziennym środowisku pracy. Okazuje się, że ogólnie co piąty uczestnik szkoleń stwierdził, że poruszane na warsztatach zagadnienia są zdecydowanie przydatne w jego pracy – najwięcej w przypadku szkolenia 1 „Co to jest ruch sceniczny?” – 33% wskazań. Łącznie pozytywne odpowiedzi – zdecydowanie lub raczej przydatne – zaznaczyło 78% uczestników, najwięcej w przypadku szkolenia 2 „Jak stworzyć spektakl teatralny?”, gdzie ten odsetek wyniósł 91%. Nikt z respondentów nie uznał, że tematyka szkoleń raczej lub zdecydowanie nie przyda się w jego pracy zawodowej.

Wykres 11. Ocena przydatności realizowanej tematyki szkolenia w codziennej pracy zawodowej uczestników

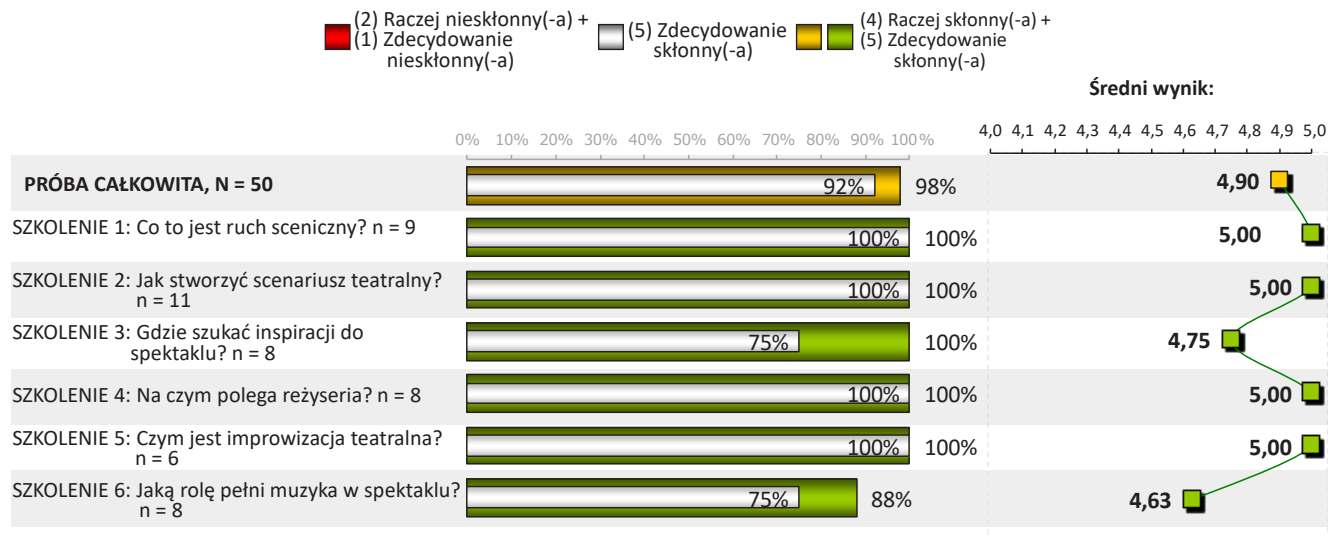

Źródło: Badanie CAWI

Nie mniej ważnym wskaźnikiem jest skłonność rekomendacji uczestnictwa w warsztatach innym osobom. Jeśli respondenci postrzegają szkolenie, w którym brali udział jako wartościowe, skłonność do polecenia powinna

być wysoka – i odwrotnie. W wyniku analizy rozkładu odpowiedzi badanych okazuje się, że wszystkie warsztaty posiadają bardzo wysoką skłonność do rekomendacji, ze średnią wartością przekraczającą 4,5 na pięciopunktowej skali.

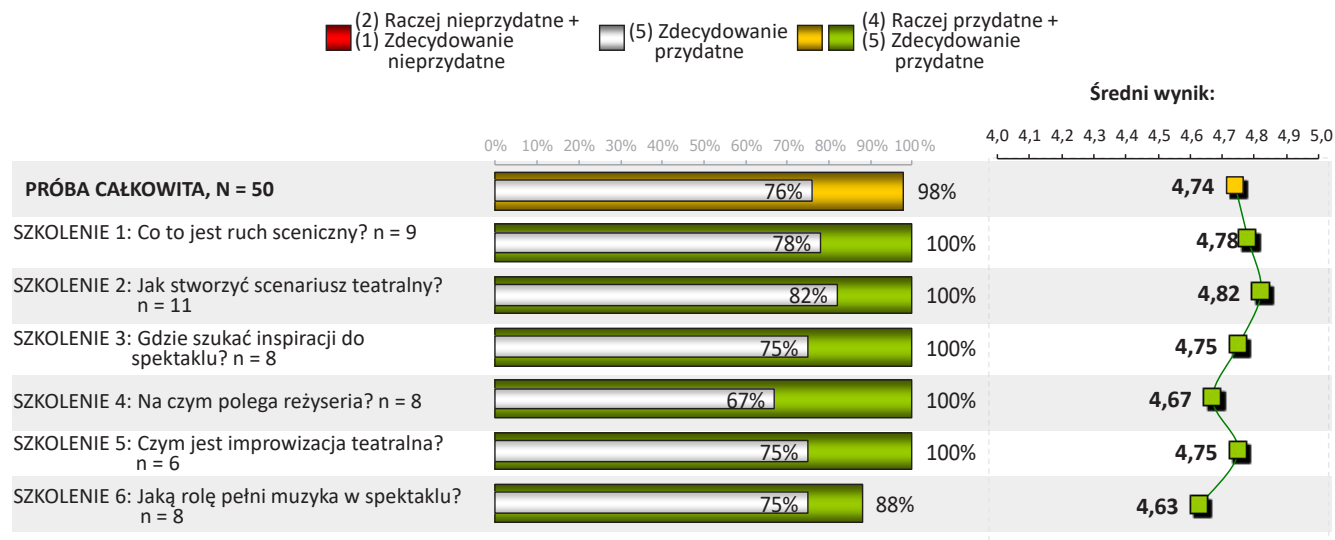
Wykres 12. Skłonność do rekomendacji warsztatów innym nauczycielom na podstawie zdobytej wiedzy

Źródło: Badanie CAWI

Bardzo ważnym kryterium ewaluacyjnym z punktu widzenia Teatru Dramatycznego im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku jest ocena uczestników dotycząca przydatności organizacji przedstawień teatralnych w codziennej pracy zawodowej. Wyniki te są koherentne z ocenami uczestników z części jakościowej na temat istotnej roli przedstawień teatralnych w rozwoju uczniów. Wartości średnie w ocenianym wskaźniku przekraczają 4,5. Nikt z badanych nie udzielił negatywnej odpowiedzi.

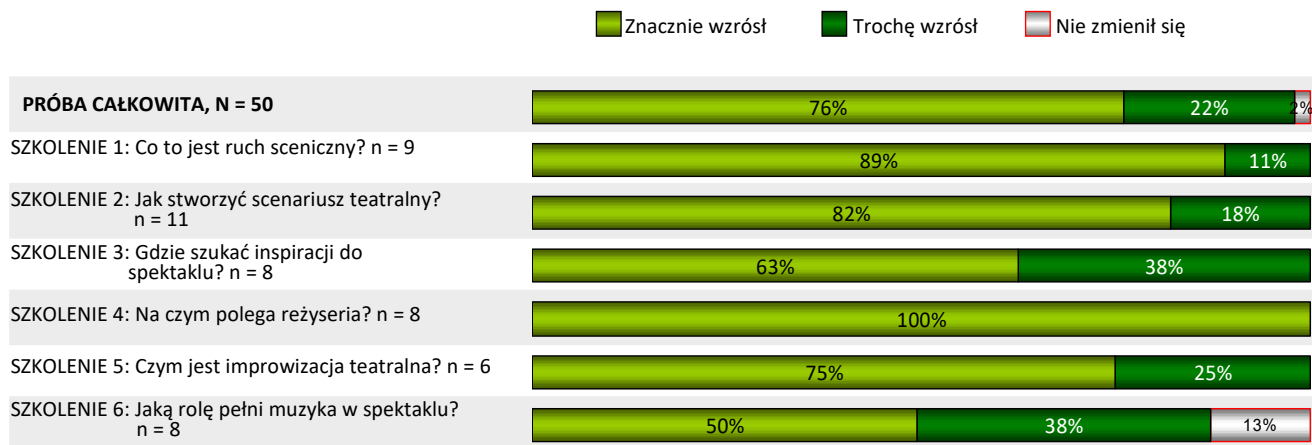
Wykres 13. Ocena przydatności organizacji przedstawień teatralnych w codziennej pracy zawodowej

Źródło: Badanie CAWI

Ze względu na fakt, że szkolenia powinny dostarczać uczestnikom wiedzy, poproszono ich, aby ocenili, na ile stan zasobów wiadomości sprzed i po warsztatach uległ wzrostowi lub pozostał niezmienny. Rozkład procentowy odpowiedzi dla poszczególnych szkoleń prezentuje wykres 14. Trzech na czterech badanych wskazało, że zasób ich wiedzy w wyniku szkoleń znacznie wzrósł. Jedynie 2% respondentów uznało, że poziom ich wiedzy się nie zmienił.

Wykres 14. Stan wiedzy odnośnie do organizacji przedstawień teatralnych

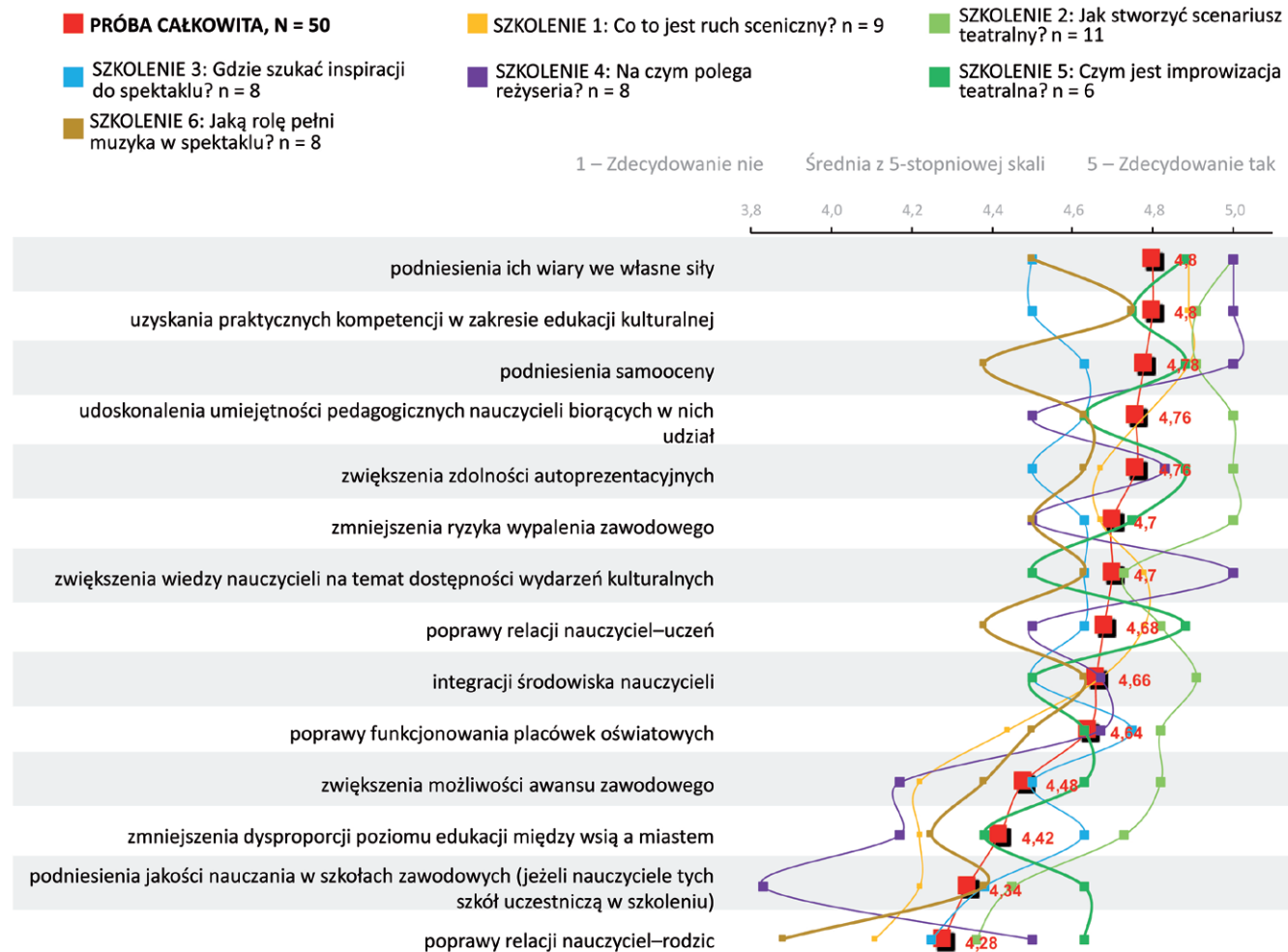

Źródło: Badanie CAWI

Następnie poproszono uczestników o ocenę czternastu stwierdzeń odnoszących się do udziału innych dydaktyków w warsztatach i wpływu szkoleń na poszczególne obszary pracy nauczycielskiej.

Wykres 15 prezentuje rozkład średnich wartości uszeregowanych od najwyższej do najniższej względem próby całkowitej. Wszystkie poddane ocenie stwierdzenia uzyskały przeciętny wynik powyżej 4. Oznacza to, że respondenci zgadzają się, iż uczestnictwo innych nauczycieli w realizowanych szkoleniach przyczyniłoby się do podniesienia ich kwalifikacji na wielu płaszczyznach, takich jak m.in.: wzrostu ich wiary we własne siły, uzyskania praktycznych kompetencji w zakresie edukacji kulturalnej, podniesienia samooceny itp.

Wykres 15. Opinia na temat udziału innych nauczycieli w warsztacie oraz przyczynienia się do polepszenia poszczególnych obszarów pracy

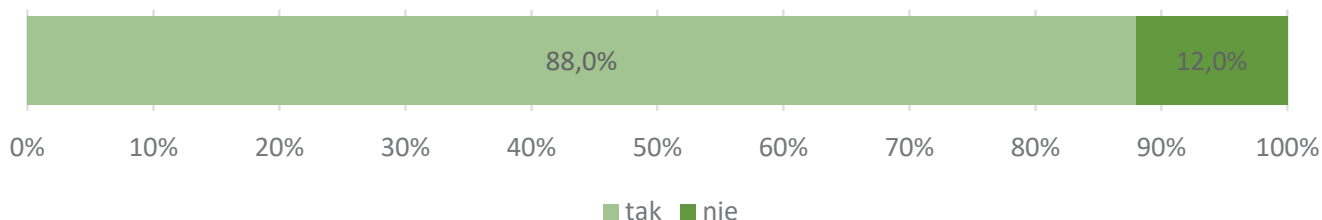

Źródło: Badanie CAWI

Na zakończenie zapytano uczestników o częstotliwość uczęszczania na spektakle Teatru Dramatycznego im. Aleksandra Węgiełki w Białymstoku (wykresy 15 i 16). Zdecydowana większość respondentów (88%)

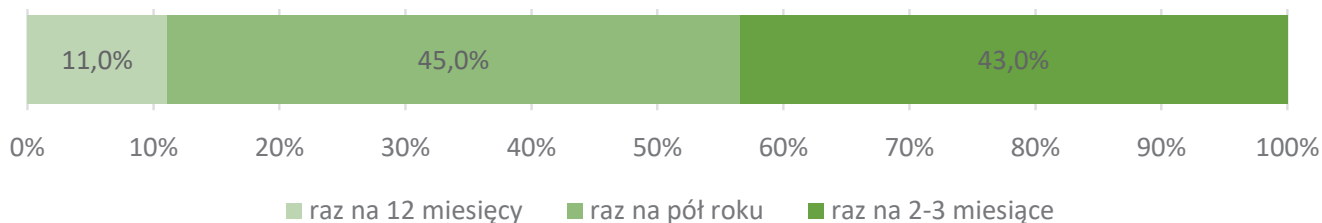
oglądała spektakle wystawiane przez Teatr Dramatyczny w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Najczęściej badani czynili to z częstotliwością raz na pół roku – 45% oraz raz na 2–3 miesiące – 43%. Co dziesiąty uczestnik szkoleń odwiedzał Teatr raz na 12 miesięcy.

Wykres 16. Czy w trakcie ostatnich 12 miesięcy był(a) Pan(i) na spektaklu(-ach) wystawianym(-ch) przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku?

Źródło: Badanie CAWI

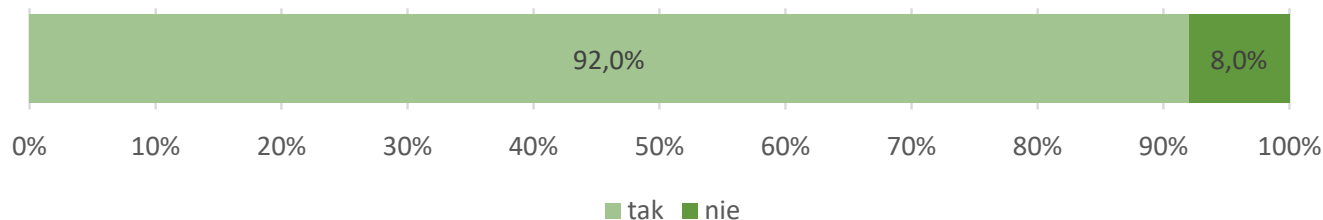
Wykres 17. Jak często chodzi Pan(i) na spektakle wystawiane przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku?

Źródło: Badanie CAWI

Uczestników pytano także o plany na najbliższe 3 miesiące w kontekście udziału w spektaklach Teatru Dramatycznego im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku – 92% zadeklarowało, że weźmie w nich udział.

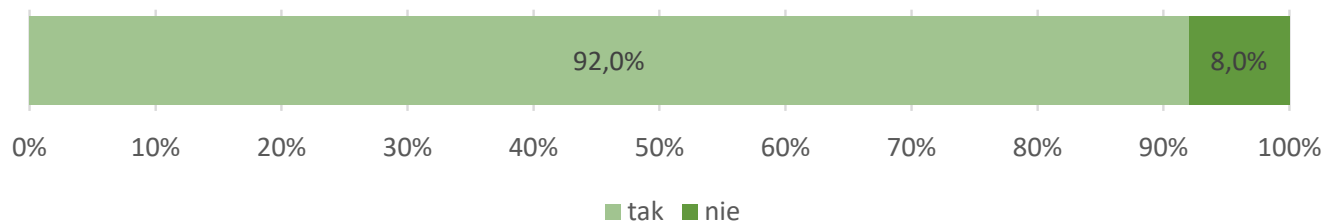
Wykres 18. Czy w ciągu najbliższych 3 miesięcy planuje Pan(i) udział w spektaklach wystawianych przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku?

Źródło: Badanie CAWI

Korzystanie w przeszłości z oferty spektakli Teatru Dramatycznego im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku dla szkół i przedszkoli deklarowało 92% respondentów.

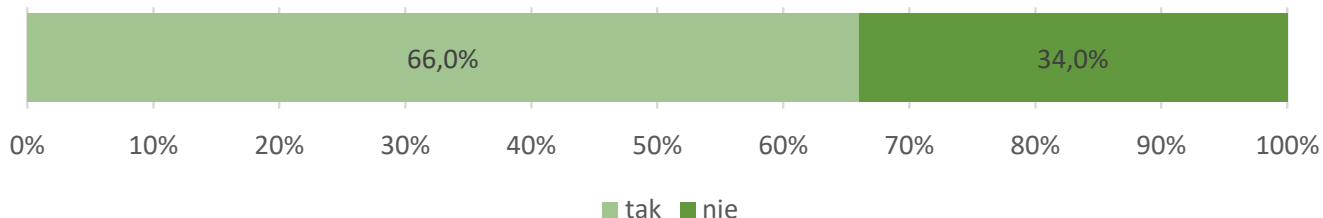
Wykres 19. Czy kiedykolwiek korzystał(a) Pan(i) z oferty spektakli dla szkół/przedszkoli organizowanych przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku?

Źródło: Badanie CAWI

Uczestnicy zapytani, czy w ciągu najbliższych 3 miesięcy planują wyjście na spektakl ze swoimi uczniami do Teatru Dramatycznego im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku, mieli podzielone opinie. 66% badanych odpowiedziało „tak”, pozostali stwierdzili, że nie wybiorą się do wskazanej instytucji kultury. Jako główny powód wskazano panującą pandemię i związane z tym ograniczenia.

Wykres 20. Czy rozważa Pan(i) w ciągu najbliższych 3 miesięcy wspólne wyjście ze swoimi uczniami na spektakle teatralne dla dzieci/młodzieży organizowane przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku?

Źródło: Badanie CAWI

Ostatnie pytanie miało otwartą formę i poproszono w nim uczestników o wskazanie, w jakich warsztatach chcieliby najbardziej wziąć udział w przyszłości. Tabela poniżej prezentuje liczbę wskazań na poszczególne uogólnione kategorie tematyczne. Wynika z niej, że największa liczba uczestników pragnęłaby wziąć udział w warsztacie poświęconym tworzeniu scenografii oraz grze aktorskiej lub tworzeniu scenariuszy.

Tabela 1. Sugerowane przez uczestników tematy kolejnych warsztatów

Tematyka	Liczba wskazań
tworzenie scenografii	7
gra aktorska	4
tworzenie scenariuszy	3
reżyseria	2
praca na scenie	2
techniki pamięciowe	1
ukazywanie emocji	1
ruch sceniczny	1
pomysły inscenizacyjne	1
radzenie sobie ze stresem	1

Źródło: Badanie CAWI

Na końcu ankiety zamieszczono możliwość dodania swobodnych komentarzy dotyczących szkoleń, uczestnictwa w projekcie itp. W Tabeli 2 zaprezentowano zestawienie odpowiedzi respondentów, z których wynika jednoznacznie, że zorganizowane przez Teatr Dramatyczny im. Aleksandra Węgieerki w Białymstoku warsztaty zyskały bardzo pozytywny odbiór, co znalazło odzworowanie także w wynikach ankiety ewaluacyjnej. Uczestnicy wyrażali swoje zadowolenie z możliwości partycypacji w projekcie, ale także dziękowali organizatorom i prowadzącym za zdobytą wiedzę i umiejętności. Nie zabrakło kilku sugestii, w jaki sposób dopracować ewentualne przyszłe szkolenia. Sugerowano, że w przypadku zdalnej formy realizacji spotkań powinno być więcej interakcji z uczestnikami i bardziej spersonalizowane pytania, kierowane do konkretnych osób, a nie do ogółu uczestników. Drugą sugestią było podzielenie warsztatów na dwa weekendy, ponieważ dwudniowa partycypacja online jest nużąca i męcząca dla uczestników.

Tabela 2. Komentarz uczestników szkoleń

Nr	Odpowiedzi
1	Jestem zachwycony.
2	Wspaniałe zajęcia. Dziękuję!!!
3	Było cudnie.
4	Warsztaty prowadzone przez Teatr Dramatyczny są wspaniałe. Podoba mi się takie, jakie są. Prowadzący są przesympatyczni i w pełni profesjonalni w tym, co robią.
5	Bardzo dziękuję za możliwość uczestniczenia w warsztatach, dzięki którym mogę zmienić swój sposób pracy z grupą uczniów, przełamywać ich bariery i ograniczenia.
6	Bardzo dziękuję za możliwość uczestniczenia.
7	Cudowne warsztaty, wspaniałe prowadzące!!!
8	Dziękuję za możliwość uczestniczenia w tak fantastycznie zorganizowanych warsztatach. Panie prowadzące wykazały się wielką wiedzą i w interesujący sposób przekazywały nowe zagadnienia:) BRAWO:) Ogromne podziękowania należą się również osobom, które nadzorują formę online. Warsztaty w Teatrze są cudowne:) POZDRAWIAM SERDECZNIE :)
9	Więcej interakcji z uczestnikami warsztatów online (nie rzucać pytania ogólnie do wszystkich, ale skierować je do konkretnej osoby albo spytać każdego po kolei), podczas przekazywania wiedzy robić to w sposób mniej chaotyczny, bardziej uporządkowany.

10	Nie mam uwag. Fantastycznie zorganizowane warsztaty, cudowni prowadzący, świetna atmosfera i nadzieja na spotkanie w przyszłym roku.
11	Chciałbym możliwości uczestniczenia w jakiejś formie warsztatów dłuższych, takich jak warsztaty aktorskie, które Państwo prowadzi, trwające kilka miesięcy. Nawet odpłatnie.
12	W tym miejscu chciałam jeszcze raz podziękować prowadzącym za wspaniałe i twórcze warsztaty pełne pomysłów i nowego spojrzenia :) Podziękowania należą się również organizatorom za świetny pomysł warsztatów, które tak rozwijają i wzbogacają warsztat pracy :) DZIĘKUJĘ :)
13	Jestem bardzo zadowolona, że mogłam wziąć udział w szkoleniu. Będę obserwować stronę, aby móc jeszcze nie raz skorzystać z oferty TD. Dziękuję.
14	Kompetencja, komunikatywność, komfortowa atmosfera towarzysząca warsztatom.
15	P. Emilka i p. Bernard – SUPER :)
16	Cykl warsztatów rozłożyć bardziej w czasie, żeby nie odbywały się co tydzień, ale co najmniej raz na 2 tygodnie.
17	Dziękuję za możliwość uczestniczenia w warsztacie. W tym roku ze względów ograniczonych limitów uczestniczyłam w jednym, w pozostałych byłam na liście rezerwowej. Mam apetyt na przyszły rok i nadzieję na kolejną edycję.
18	Wspaniała, wręcz rodzinna atmosfera wszystkich warsztatów :)
19	Było wspaniale ;)

Źródło: Badanie CAWI

Wyniki pogłębionych wywiadów telefonicznych TDI

W badaniu zadano różnorodne pytania umożliwiające uzyskanie informacji na temat opinii badanych o ich udziale w konkretnych warsztatach organizowanych przez Teatr Dramatyczny im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku. Istotnym elementem ewaluacji było zdiagnozowanie tego, jak uczestnicy projektu oceniają możliwość zastosowania edukacji teatralnej w ich szkołach i przedszkolach oraz jakie wiążą się z tym korzyści oraz trudności. W celu realizacji powyższych zadań przeprowadzono 15 indywidualnych wywiadów pogłębionych, między innymi z nauczycielami ze szkół i przedszkoli oraz wychowawcami podwórkowymi.

Nauczyciele w większości przypadków deklarowali, że posiadają doświadczenie w zakresie edukacji teatralnej. *Prowadzę zajęcia teatralne w szkole i współpracuje z biblioteką gminną, w której jest druga grupa teatralna (A13). Wszystkie akademie i wydarzenia szkolne – robimy przedstawienia ze starszymi klasami. Prowadzę koło teatralne ze starszymi klasami. Robimy spektakle dla Erasmusów, gramy w języku angielskim (A6).* Z grupy respondentów tylko jedna osoba wskazała, że nie realizuje działań z zakresu edukacji teatralnej w obecnym miejscu zatrudnienia, ale podejmowała takie inicjatywy wcześniej: *Jestem nauczycielem wspomagającym dla dzieci z autyzmem. Nie prowadzę koła teatralnego. Kiedy pracowałam w szkole specjalnej, miałam więcej dzieci pod opieką, obecnie mam dwoje. W tamtej szkole robiliśmy pewne scenki z uczniami (A10).* Edukacja teatralna najczęściej jest przez dydaktyków realizowana poprzez następujące działania: prowadzenie koła teatralnego, realizację przedstawień szkolnych/przedszkolnych, wykorzystywanie technik teatralnych podczas lekcji, przygotowanie uczniów do konkursów teatralnych, realizację projektów, organizowanie wycieczek do teatru oraz akademii i innych wydarzeń szkolnych. *Prowadzę w ramach zajęć teatralnych od kilkunastu lat z przerwami. Robię to w ramach koła teatralnego. Wykorzystywanie technik teatralnych na lekcji języka polskiego. Projekty z Teatrem Dramatycznym, wystawienie przez TD sztuki z udziałem młodzieży. Wyjścia do teatru z klasą (A1). Uczyłam w przedszkolu, robiłam przedstawienia dla rodziców. Dzieci wystawiały bajki. Był też teatrzyk nauczycielski – wystawialiśmy okazjonalne przedstawienia na zakończenie roku czy też jasełka (A15).* Część badanych podkreślała, że ich plany dotyczące realizacji działań z zakresu edukacji teatralnej nie mogły zostać zrealizowane z powodu wprowadzenia nauczania zdalnego związanego z pandemią COVID-19. *Jestem wychowawcą podwórkowym i od maja nie pracuję ze względu na pandemię. Dużo się działo i może po Nowym Roku wrócę do tych działań (A4). W tym roku planowałam teatr cieni na 11 listopada, ale to się nie udało ze względu na pandemię, zatem wszystko, czego się nauczyłam, będę mogła zastosować dopiero po powrocie do szkoły (A7).*

Część z uczestników mówiła, że posiada wykształcenie lub uczestniczyła w dodatkowych szkoleniach związanych z edukacją teatralną. *Jestem też instruktorem tańca. Zrobiłam studia – zostałam instruktorem tańca* (A12). *Prywatnie chodzę na warsztaty do Teatru Dramatycznego* (A9). Nauczyciele wskazywali na zróżnicowane źródła inspiracji w zakresie stosowanej przez nich edukacji teatralnej. Inspiracje do prowadzenia działań z zakresu edukacji teatralnej uczestnicy projektu czerpią z udziału w warsztatach teatralnych, z prowadzenia obserwacji życia codziennego, ze specjalistycznych podręczników, Internetu, telewizji, rozmów z dziećmi/młodzieżą czy z wymiany doświadczeń pomiędzy nauczycielami. *Codziennosc ludzi – to jest inspiracja. Oraz szeroko pojęta obyczajowość* (A1). *Część odpowiedzi mam w podręcznikach, są też strony na Facebooku dla nauczycieli i tam można wiele rzeczy odnaleźć* (A5). *Inspiracje – przede wszystkim Internet, telewizja, jak również ostatnie szkolenia* (A7). *Inspiracje – Internet i dostępne w nim źródła, nauczyciele z innych szkół, z którymi wymieniamy się doświadczeniami, oraz warsztaty teatralne, na które chodzę* (A9).

Znaczna część uczestników projektu brała udział we wcześniejszej edycji warsztatów dla nauczycieli organizowanych przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku, którą ocenili na wysokim poziomie. *Jedna i druga edycja była na wysokim poziomie. Oceniam je bardzo dobrze* (A8). *Wcześniejsza edycja mi się bardzo podobała – byłam na zajęciach z Panem Suskim, dlatego wróciłam na drugą* (A9). Respondenci, którzy uczestniczyli w pierwszej edycji projektu, często podkreślali, że obecne warsztaty były lepiej zorganizowane i o znacznie ciekawszej tematyce. *Każdą edycję oceniam na najwyższym poziomie. Zeszłoroczna wydawała się za krótka. Była twórcza i inspirująca. W tym roku czas był optymalny, były dwudniowe warsztaty* (A1). *Ta edycja jest specyficzna ze względu na pandemię. Prowadzący bardzo się starają. W tej edycji jest więcej interesujących mnie ćwiczeń. W tej edycji jest również dużo inspiracji. Poziom obu edycji jest bardzo wysoki, ale ta ma swoją specyfikę. Są inni prowadzący i inna tematyka* (A4). *W tym roku bardziej mi się podobało, bo grupa była mniejsza i udało się to zrobić stacjonarnie. Fajnie, że zajęcia były podzielone na część teoretyczną i praktyczną. Reżyser był doskonale przygotowany. Rok temu było inaczej, bo grupa była dużo większa* (A7). Wszyscy nauczyciele ocenili obecną edycję warsztatów pozytywnie. Wskazywali oni, że udział w warsztatach umożliwił im uzyskanie konkretnej wiedzy i umiejętności, jak i stanowił inspirację do podejmowania dalszych działań w zakresie edukacji teatralnej. *Moja ocena jest bardzo dobra. Prowadzący byli absolutnie profesjonalni. Nie spodziewałem się aż tak wysokiego poziomu* (A2). *Otrzymałam dużą dawkę wiedzy, inspiracji oraz motywujących do pracy emocji* (A8). *Na tych warsztatach z muzyki dostawałam odpowiedzi na pytania, o których pomyślałam, ale ich nie zadałam. Bardzo mi się podobało to, co mówili i robili prowadzący* (A11). Część badanych

wskazywała, że konieczność przeprowadzenia niektórych warsztatów w formie online nieznacznie ograniczyło ich możliwości edukacyjne. *Zrobiono szkolenia online i wszyscy byli bardzo zaskoczeni. Benek i Monika fantastycznie to poprowadzili. Ale już np. Justynie i Dorocie wyszło trochę gorzej. Ich szkolenie było bardziej nastawione na prezentację na żywo (A6). Kilka warsztatów odbyło się online, więc ta formuła nas trochę ograniczyła (A13).* Tylko nieliczni uczestnicy projektu nie posiadali oczekiwań wobec warsztatów. *Nie miałam żadnych specjalnych oczekiwań. Chciałabym się nauczyć czegoś, co wykorzystam na lekcji. Może być nawet jakiś jeden element (A12). Oczekiwanie – chyba nie miałam specjalnych oczekiwań. Byłam otwarta na to, co zaproponują prowadzący, bo oferta była bardzo zróżnicowana i urozmaicona (A15).* Większość badanych osób zadeklarowała sprecyzowane oczekiwania wobec obecnej edycji warsztatów, kładąc nacisk na naukę konkretnych umiejętności potrzebnych w ich pracy zawodowej. *Na pewno oczekiwałam tego, że będzie więcej ćwiczeń, które będę mogła wykorzystać na swoich zajęciach (A1). Zależało mi na ćwiczeniach technicznych, aby dzieciom potem to przekazać (A5). Chciałam posłuchać osób, które mają wiele wspólnego z muzyką. Widziałam Patryka w Internecie i on tworzy dużo muzyki, często widać go z gitarą. Liczyłam też na podpowiedzi, czego nie robić muzycznie. Chciałam poznać spojrzenie na aspekt muzyczny aktora – osoby mającej wiedzę o teatrze (A11).* Większość dydaktyków sygnalizowała, że obecna edycja warsztatów spełniła ich oczekiwania. *Udało mi się zaspokoić to w 100%. Jestem bardzo zadowolony. To było inspirujące i różnorodne. Nawet jak coś wcześniej wiedziałem, to ta wiedza się rozszerzyła. W przyszłym roku bardzo chętnie wezmę udział (A3). Oczekiwania zostały zaspokojone (A7). Oczekiwania zostały zaspokojone, a nawet bardziej (A11).* Tylko jedna osoba stwierdziła, że jej oczekiwania nie zostały w pełni zaspokojone, wskazując jednocześnie na te tematy warsztatów, które według niej powinny zostać uzupełnione w kolejnej edycji. *Spodziewałam się tego, że może być więcej warsztatu aktorskiego dla nauczyciela – jak nauczyciel może się aktorsko zachowywać w trakcie prowadzenia zajęć. Nie do końca udało się tego oczekiwania zaspokoić. Gdybym była na większej liczbie zajęć, pewnie by się to udało. Choć z drugiej strony był też jeden taki element (A14).*

Badani wymienili liczne i zróżnicowane zalety edukacji teatralnej uczniów. Podkreślali, że edukacja teatralna wpływa na rozwój wyobraźni, otwartości, ekspresji oraz na umiejętność rozmawiania o emocjach. *Ci ludzie się otworzyli, rozwinęli się psychicznie. Ludzie nabierają odwagi w teatrze (A2). Dzieci się otwierają, są odważniejsze. Kiedy tworzyliśmy tę grupę, było parę cichych osób, ale kiedy dostały rolę, rozwijały się. Skromne dzieci wychodziły przed szereg i potrafiły przyćmić te odważniejsze (A4). Rozwój emocji, świadomość i nazwanie emocji, możliwość dyskusji o nich (A8). Poznawanie siebie, swoich mocnych i słabych stron czy ograniczeń. Pobudzanie wyobraźni i kreatywności (A13).* Niektórzy

badani wskazywali, że edukacja teatralna ma zastosowanie w psychoterapii dzieci. *Zajęcia, które zrobiłam na żywo, pomogły dzieciom rozmawiać o emocjach, miały charakter psychoterapeutyczny (A1). Pewna forma terapii (A15).* Inni mówili, że edukacja teatralna pozytywnie wpływa na integrację grupy oraz na budowanie więzi między uczniami. W tych wypowiedziach dydaktycy położyli nacisk na potrzebę rozwoju kompetencji społecznych uczniów. Zgodnie z ich opiniami ważne jest rozwijanie umiejętności dzieci w aspekcie nawiązywania relacji z innymi oraz odpowiedniego prezentowania własnej osoby. *Przełamanie barier – dzieci wcześniej nie mają pewności siebie albo jest ona nawet zbyt duża. Taka praca pomaga im w życiu. Otwartość wobec innych ludzi – zwiększa się. Poprawa wzajemnych relacji i jakości pracy w zespole (A3). Dzieci stają się odważniejsze i śmielsze. Dzieci bardzo się otwierają przez granie roli – obserwowałam wiele przykładów. Współpraca w grupie (A11).* Część nauczycieli zwracała uwagę, że edukacja teatralna umożliwia im uczniom nabycie konkretnych umiejętności, m.in. prawidłowej dykcji, autoprezentacji. *Ćwiczenie poprawnej wymowy, zwracanie uwagi na głos i dobór słownictwa (A5). Praca z głosem – pozwala na przełamanie różnych barier. Umiejętność występowania przed publicznością – autoprezentacja (A3).*

Z analizy wywiadów wynika, że najczęściej występującą barierą w realizacji edukacji teatralnej wśród uczniów są obawy dzieci przed reakcją grupy na ich wystąpienia w ramach realizowanych przedstawień. Jest to również związane, zdaniem nauczycieli, z odczuwaną przez część, zwłaszcza małych dzieci, nieśmiałością przed wystąpieniami publicznymi oraz brakiem umiejętności zapanowania nad emocjami. *Mamy parę osób, które mają problemy z emocjami. Znamy ich sytuację domową. Mamy dziewczynkę z temperamentem i grała sceny, w których była agresorem, ale czasem nie chciała odgrywać pewnych rzeczy. Nie potrafiła odegrać pewnych scen albo przeciwnie – za bardzo się wczuwała. Czasem też dzieciom brakuje odwagi (A4). Wstyd i jego przełamanie. Próba ucieczki od oceny innych. Nieśmiałość (A7).* Badani mówili, że barierą wdrażania edukacji teatralnej w szkołach i przedszkolach jest brak wsparcia finansowego, niedostatki infrastruktury, ograniczenia ze strony przełożonych oraz zbyt duże obciążenie nauczycieli dodatkowymi obowiązkami. *Czas, który trzeba poświęcić na pracę. To się odbywa w czasie dodatkowym – jest to czas ucznia, który musi się przygotować (rola, kostium itp.) oraz nauczyciela (A3). Trudnością jest, gdy mi ktoś coś narzuca, ale na szczęście mam zaufanie zwierzchników. Czasem jednak czegoś się zabrania, mówiąc, że coś jest zbyt kontrowersyjne i nie możesz rozwinąć skrzydeł, powiedzieć wszystkiego. Innym problemem są finanse. Biorę albo z Erasmusa, albo sama finansuję lub szukam sponsorów. Potrzebny jest też sprzęt, materiały, czasem oprogramowanie (A6). Miejsce – brakuje mi dodatkowej sali na zajęcia teatralne. Problemy infrastrukturalne – to chyba jedyne problemy (A11).* Nieliczni wskazywali, że problemem we wdrażaniu edukacji teatralnej podczas pracy z młodzieżą

są trudności związane z ich zdyscyplinowaniem i odpowiednim zaangażowaniem. *Jest duża swoboda, ale łatwo jest o chaos. Trudnością jest ujarznienie młodych aktorów – to też jest kwestia ich wieku (A14). Młodzież może się wygłupiać i trzeba panować nad grupą. Problemy z dyscypliną w grupie, aby sobie uczniowie nie dokuczali (A15).*

Wszyscy nauczyciele, którzy wzięli udział w ewaluacji, zaznaczają, że dydaktycy potrzebują odpowiedniego przygotowania z edukacji teatralnej. Część z nich dodatkowo podkreśla, że nauczyciele, którzy chcą zajmować się edukacją teatralną, powinni być do tego zmotywowani, posiadać pasję, wyobraźnię, chęć do nauki i odpowiednie kompetencje społeczne. *Trzeba mieć chęci, bez tego się nie da (A3). Te zajęcia były bardzo przydatne. Przełamały mnie jako nauczyciela. Często wpadamy w rutynę, a takie zajęcia dają nowe spojrzenie, umożliwiają wymianę doświadczeń. To jest ciekawe i inspirujące. Wcześniej do wielu rzeczy podchodziłam mechanicznie, a teraz uzyskałam szersze spojrzenie (A5). To musi być człowiek, który nie jest standardowym belfrem. Nauczyciel pracujący w schematach nie nadaje się do teatru. Potrzebna jest właściwa osobowość. Nauczyciel sam musi być teatralny, aby umiał sam pokazać, że przekracza pewne ograniczenia. Dzieci wtedy więcej widzą. Jeśli ktoś dostaje z musu teatr, trzeba mu pokazać, jak się to robi. To musi być ktoś, kto to lubi (A11).* Badani wskazywali, że aby dobrze przygotować się do pracy z dziećmi i młodzieżą w zakresie edukacji teatralnej, trzeba uczestniczyć w warsztatach prowadzonych przez specjalistów z tej dziedziny, którzy przełożą im konkretne praktyczne umiejętności. Dydaktycy wskazywali, że edukacji teatralnej nie można nauczyć się na studiach czy podczas prowadzenia lekcji. Wymaga to ciągłego doksztalcania się podczas warsztatów i szkoleń. *To są te kompetencje, które zdobywa się na tych warsztatach. Widzę to, czego nie umiałam. To, co mogłam przeczuwać, dowiedziałam się dzięki warsztatom z profesjonalistami (A1). Trzeba uporządkować to, co nam się wydaje, że wiemy, ale brakuje nam metod i technik, ćwiczeń, które możemy wykorzystać (A9). Potrzebne jest duże zaangażowanie się w zdobywanie dodatkowej wiedzy. Systematyczne douczanie się jest bardzo potrzebne (A12).* Znaczna część badanych deklarowała, że zdobycie odpowiednich umiejętności związanych z edukacją teatralną nie jest trudne, ale zależy od postawy prezentowanej przez dydaktyków. W tym rozumieniu otwartość na zdobywanie nowej wiedzy, wyobraźnia, przełamywanie schematów oraz motywacja są przedstawiane jako kluczowe elementy. *To zależy od chęci i motywacji nauczyciela, ale wielu rzeczy nie bierzemy pod uwagę. Pokazanie czegoś nowego mocno poszerza perspektywę i motywuje do rozwoju (A8).* Nieliczni wskazywali, że podczas warsztatów można było zauważyć, że uczestnicy są zróżnicowani pod względem swojej motywacji do nauki. *Zauważyłam, że podczas szkoleń w grupkach osoby, które są pierwszy raz lub są niedoświadczone, wypychają do prezentacji osoby bardziej doświadczone czy aktywniejsze. Przez to mniej się nauczą (A4).*

Odpowiedzi nauczycieli na pytanie dotyczące ich możliwości zetknięcia się z ofertą szkoleń podobnych do tych, w których brali udział w Teatrze Dramatycznym w Białymstoku, są znacznie bardziej zróżnicowane. Część dydaktyków wskazywała, że nie spotkała się z podobną ofertą, a część z nich deklarowała, że uczestniczyli w podobnych szkoleniach. *Nie słyszałam wcześniej. Tylko ten projekt – dwie edycje (A2). Drama Way – oni organizują co jakiś czas warsztaty. Robiłam szkolenia w WOAK-u – warsztaty instruktorskie (A4). Byłam na szkoleniach państwa Wójcików i szkoleniach Klanzy. Były też szkolenia organizowane przez MODM, ale nie byłam na nich. Jedne koleżanki były zadowolone, inne nie. Słyszałam też o szkoleniach w WOAK-u (A11). Słyszałam o zajęciach z emisji głosu w MODM i CEN. Warsztaty metodyczne dla nauczycieli angielskiego – storytelling (A15).* Nieliczni uczestnicy mówili, że rok temu korzystali lub słyszeli o podobnej ofercie szkoleń Teatru Dramatycznego w Białymstoku. W przypadku tych wypowiedzi jedna badana dodatkowo podkreśliła, że ocenia obie edycje warsztatów na wysokim poziomie pod względem możliwości kontaktu z profesjonalistami. *Oprócz ubiegłorocznej i obecnej edycji nie słyszałam. Jestem w szoku, że profesjonaliści dzielą się swoją wiedzą bardzo chętnie i rzeczywiście chcą to przekazać (A6).*

Dydaktycy w większości przypadków deklarują, że wykorzystali już wiedzę praktyczną wyniesioną z warsztatów podczas edukacji ich uczniów. Wskazują na wszechstronne możliwości wykorzystania wiedzy praktycznej z warsztatów w ich pracy. Jest ona wykorzystywana zarówno podczas lekcji, warsztatów teatralnych, jak i przy organizacji szkolnych przedstawień czy improwizacji. *Już na pierwszych zajęciach zastosowałam. Techniki oddychania, relaksacji, rozluźniania mięśni twarzy przed występem, relacja między oddechem i ciałem – wszystko, co jest przed występem (A3). Udało się współpracować ze studentami UwB z WNoE. Robiliśmy też zajęcia z improwizacji dla innych grup osiedlowych z programu Podwórko Młodego Aktora – wykorzystaliśmy też te książeczki ze szkoleń oraz własne notatki (A4). Zrobiłam wiele ćwiczeń stricte związanych z teatrem. Ćwiczenia na krzesłkach z emocjami (A8). Przede wszystkim ćwiczenie z obrazem i dodanie do niego historii – na lekcji języka angielskiego (A12).* Znaczna część wskazywała, że istotnym ograniczeniem w możliwości zastosowania ich wiedzy z warsztatów było wprowadzenie nauczania zdalnego związanego z pandemią COVID-19. *Teraz się nie da, bo projekt stanął ze względu na pandemię (A4). Nie udało się wykorzystać, bo nas wkrótce zamknięto z powodu pandemii (A5). W tamtym roku miałam plany, aby zrobić teatr cieni w trakcie apelu, ale się nie udało. W tym roku również nie wyszło ze względu na pandemię (A7).* Większość nauczycieli mówiła, że posiada zróżnicowane i konkretne plany wykorzystania wiedzy z warsztatów. Część z nich wskazywała, że ich plany uległy zmianom w wyniku wprowadzenia nauczania zdalnego. *Z młodszymi. Ćwiczenia na gesty i opowieści ruchem – one są bardzo plastyczne. Ćwiczenia na uważne*

słuchanie. Ze starszymi – chcę wykorzystać to, co było na zajęciach z reżyserii i tworzenia scenariusza (A6). W szkole mamy warsztaty teatralne prowadzone przez polonistkę i chciałybym nawiązać współpracę z prowadzącą. Nie udało się to ze względu na pandemię (A10). Chciałybym znowu grać przedstawienia, chcemy wrócić do teatru nauczycielskiego (A15).

W wypowiedziach wszystkich uczestników warsztatów było sygnalizowane, że planują oni poszerzać swoją wiedzę w zakresie edukacji teatralnej w przyszłości. *Tak, oczywiście. Wiedzy nigdy nie jest za wiele (A6). Oczywiście. Teatr bardzo by mi w tym pomógł (A12). Tak, bo byłam tylko na kilku warsztatach (A15).* Nauczyciele ocenili warsztaty pozytywnie, podkreślając, że uzyskali podczas nich cenną i praktyczną wiedzę. Niemal wszystkie osoby biorące udział w badaniu stwierdziły, że Teatr Dramatyczny w Białymstoku jest w stanie zapewnić zdobycie preferowanej przez nich wiedzy i umiejętności. Dwie badane wyraziły swoje wątpliwości w tym temacie. *Nie umiem odpowiedzieć, czy Teatr mi to da, bo to zależy od Teatru i tego, co zaproponuje ludziom (A2). W zakresie szkolenia umiejętności aktorskich jako nauczyciela, ale również u uczniów. Nie wiem, czy Teatr jest w stanie to zapewnić (A14).* Część z respondentów mówiła, że warsztaty są zachętą do dalszego samorozwoju w zakresie edukacji teatralnej. Nieliczni wskazywali również, że wyróżniającym aspektem tych szkoleń byli kreatywni, otwarci i doświadczeni prowadzący, którzy umieli zaangażować uczestników. *Teatr Dramatyczny może mi w tym pomóc, odkryłam go po wielu latach. Myślałam, że to skostniała instytucja, a okazało się, że są to twórczy i otwarci ludzie z pomysłami (A1). Tak, bo w tym teatrze warsztaty prowadzą różni ludzie, przez co te warsztaty są zróżnicowane. Jest też ważne, jak prowadzący są parowani. Teraz byli w innych parach niż rok temu. Przekazują pełne spektrum wiedzy, emocji, improwizacji i to jest bardzo fajne (A6). Jeśli chodzi o podejście prowadzących, to mam takie odczucie, że teatr jest takim czymś, gdzie nie do końca da się przedstawić gotowy przepis na coś. Jest wiele czynników, od których wszystko zależy. To była bardziej zachęta do samodzielnego szukania i inspirowania się pewnymi rzeczami niż proponowanie gotowych rozwiązań (A13).* Część dydaktyków podawała konkretne wskazania co do tematów przyszłych szkoleń organizowanych przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku. *Chciałybym więcej odpowiedzi, skąd czerpać pomysły na scenariusze, więcej metod pracy, pomysłów na rozgrzewki itd. (A9). Chciałybym więcej się nauczyć na temat ruchu scenicznego i wyrażania emocji gestem i mimiką (A10). Oczekiwania trochę bardziej terapeutyczne, zwłaszcza po pandemii, problemy wieku dorastania, problemy domowe, które czasem występują. Teatr może pełnić funkcję terapeutyczną i pomaga podnieść samoocenę uczniów z rodzin z problemami (A15).* Dwójka badanych zwróciła uwagę na to, że udział w warsztatach jest czasochłonny, ale nie było to oceniane negatywnie. *Obecna dawka szkoleń była bardzo duża i na chwilę obecną*

mi wystarczy, ale za rok chętnie się wybiorę. Teraz jestem wypełniony i muszę to zastosować. Warsztaty w soboty i niedziele są optymalne (A2). Te szkolenia są bardzo wymagające i czasowo, i pod względem przeznaczonych na nie energii. Jest to duży wysiłek dla nauczyciela (A13). Nieliczni nauczyciele wyraźnie zaznaczyli, że w przyszłości planują skorzystać z oferty szkoleniowej Teatru Dramatycznego w Białymstoku. *Teatr jest w stanie to zapewnić przez kolejne warsztaty. Z chęcią wezmę w nich udział. Mamy grupę na Facebooku, na którą Teatr nas zaprosił – tam są wrzucane różne przydatne informacje* (A9). Dydaktycy sygnalizowali, że formę prowadzonej edukacji teatralnej należy dopasowywać do wieku i potrzeb uczniów. Badani mówili, że ważnym elementem edukacji teatralnej jest również wprowadzenie zróżnicowanych i kreatywnych form dydaktycznych. *Na angielskim widzę chęć łączenia edukacji teatralnej z językiem angielskim – widzę, jak dzieci ambitnie podchodzą do tematu. Nie dość, że muszą coś zagrać, to jeszcze po angielsku* (A9). *Nagrałam uczniom krótką choreografię i wystąpiłam, uczniowie to wykonali, nagrali i ja to zmontowałam i zamieściłam na stronie szkoły. Uczniowie bardzo na to czekali* (A12). Niektórzy badani wskazywali, że edukacja teatralna młodszych dzieci wymaga nauki poprzez zabawę. *Dzieci bardzo lubią teatr i chcą to robić. Nie musimy ich przymuszać. Taka nauka jest bardzo przyjemna dla nich, patrzą na to jak na zabawę. Nauka dzięki temu sama wchodzi do głowy* (A14). W przypadku edukacji teatralnej młodzieży należy natomiast wprowadzić podczas zajęć z edukacji teatralnej odpowiednie warunki do swobodnych i otwartych relacji z uczniami. *Chcą się dobrze bawić i czuć się sobą na tych zajęciach* (A1). *Wydaje mi się, że chodzi im głównie o same spotkanie się i zagranie oraz o dowartościowanie się* (A4). Pojawiały się również wypowiedzi nauczycieli podkreślające znaczenie pracy nad emocjami dzieci, dopasowaniem różnych form edukacji teatralnej do cech charakteru i problemów uczniów. *Są jednostki, które lubią być w centrum zainteresowania, są towarzyskie, ale większość jednak nie wykazuje takich zainteresowań. Rzadko ktoś chce się interesować edukacją teatralną. Ale czasem podczas tych zabaw dzieci nawet nie do końca wiedzą, że w tym momencie bawią się w teatr. Ważne jest, aby rozmawiać z dziećmi o emocjach i nawet młodsze dzieci nie mają z tym problemu, jeśli w domu się z nimi rozmawia* (A8). *Oczekiwania trochę bardziej terapeutyczne, zwłaszcza po pandemii, problemy wieku dorastania, problemy domowe, które czasem występują. Teatr może pełnić funkcję terapeutyczną i pomaga podnieść samoocenę uczniów z rodzin z problemami* (A15).

Nauczyciele, którzy wzięli udział w ewaluacji, zaznaczają, że w większości przypadków systematycznie korzystają z oferty teatru. Wskazują również, że byli widzami konkretnych spektakli, które były wystawiane na scenie Teatru Dramatycznego w Białymstoku. *Do tej pory w miarę możliwości starałam się chodzić. Zachęcam też dzieci, by chodzić do teatru. Byliśmy na Zemście, potem na Hobbicie* (A5). *Tak, bardzo lubię chodzić do teatru.*

Chciałabym zobaczyć Hobbita, bo miało być wznowienie, i Treny – nie zdążyłam. Byłam na spektaklu o ks. Sopońce (A7). Ogólnie i tak chodzę do teatru. Bardziej zachęcałam osoby ze swojego otoczenia, rodziny, znajomych, innych nauczycieli (A15). Osoby, które zadeklarowały brak możliwości pełnego korzystania z oferty spektakli, wskazywały na problemy z brakiem czasu ze względu na obowiązki związane z opieką nad dziećmi. Był taki czas, że chodziłam bardzo często do teatru i teraz jest mi ciężko ze względu na dzieci. Chęci na pewno są i po warsztatach one wzrosły, ale mam obiektywne trudności (A3). Ogólnie wcześniej się interesowałam ofertą teatru i cały czas staram się być blisko i to podtrzymywać. Nie udało mi się skorzystać z ostatnich zaproszeń. Problemem jest sytuacja rodzinna i konieczność opieki nad dziećmi (A8). Część uczestników projektu stwierdziło, że ich poziom zainteresowania ofertą Teatru wzrósł po warsztatach. Dodatkowo badani wskazywali, że było to związane z aktywnym zachęcaniem uczestników warsztatów do skorzystania z oferty Teatru poprzez np. dyskusje lub rozdawanie zaproszeń na spektakle i próby. Cały czas się interesuję i chodzę regularnie. Dostaliśmy zaproszenie na próbę generalną Sopońki i skorzystałam z niego (A9). Myślę, że taka współpraca warsztatowa z teatrem ułatwia uzyskanie oferty spektakli. Dostałam zaproszenia. Bywałam też na próbach generalnych. Czuję się bliżej tego teatru i tych ludzi. Oglądałam online Kochankę i Wolne dziecko (A13).

Wnioski i rekomendacje

Wnioski z ankiet internetowych (CAWI):

- Każde ze zrealizowanych szkoleń spełniło oczekiwania uczestników w pełni lub w wysokim stopniu. Średnia dla wszystkich szkoleń na pięciostopniowej skali przekroczyła 4,5.
- Osoby szkolące zostały wysoko ocenione przez uczestników na każdym z ewaluowanych wymiarów: przygotowanie merytoryczne, komunikatywność, przydatność przekazywanych informacji, umiejętność zainteresowania tematem, nastawienie do uczestników.
- Proporcje poszczególnych elementów szkoleń były prawidłowo dobrane. Jedynie w przypadku szkolenia numer 3 – „Gdzie szukać inspiracji do spektaklu?” – uczestnicy wskazywali na zbyt mało praktyki, zbyt krótki czas trwania warsztatu oraz zbyt przeładowany program.
- Aspekty związane z logistyką warsztatów, tj. jasność opisu warsztatów na stronie internetowej, sposób rekrutacji, dostępność informacji o warsztatach zostały ocenione bardzo wysoko.
- Zdecydowana większość uczestników oceniła warsztaty jako przydatne, przystępne i zrozumiałe, treściowo zgodne z tematyką oraz ogólnie atrakcyjne – uogólniona średnia dla wszystkich szkoleń na poszczególnych wymiarach nie była niższa niż 4,9 na pięciostopniowej skali.
- Realizowana tematyka warsztatów została określona jako raczej lub zdecydowanie przydatna przez zdecydowaną większość osób biorących w nich udział (78%).
- Skłonność do rekomendacji warsztatów innym osobom jest niezwykle wysoka, gdzie najwyższą odpowiedź na skali – „zdecydowanie skłonny(-a) polecić” – wybrało 95% respondentów.
- Trzech na czterech uczestników szkoleń określa zdobytą wiedzę jako zdecydowanie przydatną w codziennej pracy zawodowej. 98% respondentów wskazuje, że pozyskana wiedza zdecydowanie lub raczej przyda się w realizowanych zadaniach zawodowych.
- Każdy z warsztatów przyczynił się do znacznego wzrostu wiedzy u większości uczestników – średnio poziom wiedzy trzech na czterech uczestników wzrósł znacznie.

- Uczestnictwo w warsztatach, zdaniem większości nauczycieli, przyczynia się do polepszenia wszystkich ewaluowanych obszarów pracy – wszystkie stwierdzenia uzyskały średni wynik powyżej 4 na pięciopunktowej skali.

Rekomendacje

W oparciu o sporządzone wnioski z ankiety internetowej (CAWI) opracowano następujący zbiór rekomendacji:

- Wysoka ocena szkoleń na wszystkich kluczowych wskaźnikach ewaluacyjnych oraz wnioski płynące z analizy pytań otwartych potwierdzają słuszność realizacji przedmiotowego projektu. Dlatego rekomendowane jest kontynuowanie polityki teatralnej skierowanej na organizowanie warsztatów dla poszczególnych grup interesariuszy – m.in. nauczycieli, bibliotekarzy i wychowawców podwórkowych w zakresie edukacji teatralnej. Wskazanie wyniku po pierwsze z wysokiej oceny szkoleń, jak również z postulatów kierowanych przez samych uczestników.
- Kolejna rekomendacja dotyczy poszerzenia tematyki warsztatów. Uczestnicy podkreślali, że w przyszłości, poza proponowanymi tematami, byłiby zainteresowani ofertą szkoleń z zakresu: jak tworzyć scenografię, gry aktorskiej, jak napisać scenariusz.
- Jeśli szkolenia miałyby odbywać się w formie zdalnej, sugerowane jest podzielenie ich na dwa weekendy.
- Sugerowana jest szersza rekrutacja uczestników zakładająca maksymalną ilość szkoleń, w których dany uczestnik mógłby wziąć udział, aby przeciwdziałać praktyce, kiedy jedna osoba bierze udział w kilku warsztatach. Skutkowałoby to bardziej przemyślanym zapisywaniem się uczestników oraz pozwoliłoby organizatorom zorientować się, które propozycje spotykają się z największym zainteresowaniem odbiorców.
- Warty rozważenia działaniem jest rozesłanie potencjalnym uczestnikom listy tematów, spośród których mogliby wybrać te najbardziej im potrzebne w pracy zawodowej. Po pierwsze dobrze legitymizowałoby to zgłoszoną ofertę szkoleniową w przyszłym wniosku, a ponadto pozwalałoby zorganizować kilka takich samych szkoleń, jeśli liczba zainteresowanych byłaby odpowiednio wysoka.

Wnioski z indywidualnych wywiadów pogłębionych:

- Wszyscy nauczyciele posiadają doświadczenie w zakresie edukacji teatralnej. Edukacja teatralna najczęściej jest przez dydaktyków realizowana poprzez następujące działania: prowadzenie koła teatralnego, realizację przedstawień szkolnych/przedszkolnych, wykorzystywanie technik teatralnych podczas lekcji, przygotowanie uczniów do konkursów teatralnych, realizację projektów, organizowanie wycieczek do teatru oraz akademii i innych wydarzeń szkolnych.
- Część badanych podkreślała, że ich plany dotyczące działań z zakresu edukacji teatralnej nie mogły zostać zrealizowane z powodu wprowadzenia nauczania zdalnego związanego z pandemią COVID-19.
- Znaczna część uczestników projektu brała udział we wcześniejszej edycji warsztatów dla nauczycieli organizowanych przez Teatr Dramatyczny im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku. Badani, którzy uczestniczyli w pierwszej edycji projektu, często podkreślali, że obecne warsztaty były lepiej zorganizowane i miały znacznie ciekawszą tematykę.
- Wszyscy nauczyciele ocenili obecną edycję warsztatów pozytywnie. Wskazywali oni, że udział w warsztatach umożliwił im uzyskanie konkretnej wiedzy i umiejętności, jak i stanowił inspirację do podejmowania dalszych działań w zakresie edukacji teatralnej. Część badanych wskazywała, że konieczność przeprowadzenia niektórych warsztatów w formie online nieznacznie ograniczyło ich możliwości edukacyjne.
- Większość dydaktyków posiadała sprecyzowane oczekiwania wobec warsztatów. Badani oczekiwali, że udział w warsztatach umożliwi im naukę konkretnych umiejętności, które będą mogli zastosować w swojej pracy z uczniami.
- Większość dydaktyków zadeklarowała, że obecna edycja warsztatów spełniła ich oczekiwania. Tylko jedna badana osoba wskazywała, że jej oczekiwania nie zostały w pełni zaspokojone.
- Nauczyciele wymieniali liczne i zróżnicowane zalety edukacji teatralnej uczniów. Podkreślali, że edukacja teatralna wpływa na rozwój wyobraźni, otwartości, ekspresji oraz na umiejętność rozmawiania o emocjach. Inni mówili, że edukacja teatralna pozytywnie wpływa na integrację grupy oraz na budowanie więzi między uczniami. Część nauczycieli zwracała uwagę, że edukacja teatralna umożliwia ich uczniom nabycie konkretnych umiejętności, m.in. prawidłowej dykcji, autoprezentacji.

- Badani wskazywali na istnienie barier i trudności związanych z realizacją edukacji teatralnej. Najczęściej deklarowaną barierą w realizacji edukacji teatralnej wśród uczniów są obawy dzieci przed reakcją grupy na ich wystąpienia w ramach realizowanych przedstawień. Niektórzy wskazywali, że trudnością jest brak dyscypliny młodzieży. Badani wskazywali ponadto na istnienie instytucjonalnych barier utrudniających realizację przez nich działań z zakresu edukacji teatralnej: brak wsparcia finansowego, niedostatki infrastruktury, ograniczenia ze strony przełożonych oraz zbyt duże obciążenie nauczycieli dodatkowymi obowiązkami.
- Dydaktycy potrzebują odpowiedniego przygotowania z edukacji teatralnej. Badani wskazywali, że aby dobrze przygotować się do pracy z dziećmi i młodzieżą w zakresie edukacji teatralnej, trzeba uczestniczyć w warsztatach prowadzonych przez specjalistów z tej dziedziny, którzy przełożą im praktyczne umiejętności. Ważnym aspektem, wskazywanym przez uczestników, jest posiadanie przez nauczycieli odpowiedniej motywacji do nabywania nowych umiejętności w zakresie edukacji teatralnej.
- Odpowiedzi nauczycieli na pytanie dotyczące możliwości ich zetknięcia się z ofertą szkoleń podobnych do tych, w których brali udział w Teatrze Dramatycznym im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku, są znacznie bardziej zróżnicowane. Część nauczycieli podkreślała, że nie spotkała się z podobną ofertą, a część zadeklarowała uczestnictwo w podobnych szkoleniach. Nieliczni uczestnicy mówili, że rok temu korzystali lub słyszeli o podobnej ofercie szkoleń Teatru Dramatycznego im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku.
- Dydaktycy w większości przypadków deklarują, że wykorzystali już wiedzę praktyczną wyniesioną z warsztatów podczas edukacji ich uczniów. Wskazują na wszechstronne możliwości wykorzystania w ich pracy wiedzy praktycznej z warsztatów. Znaczna część wskazywała, że istotnym ograniczeniem w możliwości zastosowania ich wiedzy z warsztatów było wprowadzenie nauczania zdalnego związanego z pandemią COVID-19.
- Większość nauczycieli mówiła, że posiada zróżnicowane i konkretne plany wykorzystania wiedzy z warsztatów. Część z nich wskazywała, że ich plany uległy zmianom w wyniku wprowadzenia nauczania zdalnego.
- W wypowiedziach wszystkich uczestników warsztatów było sygnalizowane, że planują oni poszerzać swoją wiedzę w zakresie edukacji teatralnej w przyszłości. Nauczyciele ocenili warsztaty pozytywnie,

podkreślając, że uzyskali podczas nich cenną i praktyczną wiedzę. Niemal wszystkie osoby biorące udział w badaniu stwierdziły, że Teatr Dramatyczny im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku jest w stanie zapewnić zdobycie preferowanej przez nich wiedzy i umiejętności. Dwie badane wyraziły swoje wątpliwości w tym temacie.

- Część dydaktyków podawała konkretne wskazania co do tematów przyszłych szkoleń organizowanych przez Teatr Dramatyczny im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku. Nauczyciele sygnalizowali, że formę prowadzonej edukacji teatralnej należy dopasowywać do wieku i potrzeb uczniów. Badani mówili, że ważnym elementem edukacji teatralnej jest również wprowadzenie zróżnicowanych i kreatywnych form dydaktycznych. Niektórzy badani wskazywali, że edukacja teatralna młodszych dzieci wymaga nauki poprzez zabawę, a młodzieży poprzez tworzenie partnerskich relacji. Pojawiały się również wypowiedzi nauczycieli sygnalizujące znaczenie pracy nad emocjami dzieci, dopasowaniem różnych form edukacji teatralnej do cech charakteru i problemów uczniów.
- Nauczyciele, którzy wzięli udział w ewaluacji, zaznaczają, że w większości przypadków systematycznie korzystają z oferty Teatru. Wskazują również, że byli widzami konkretnych spektakli, które były wystawiane na scenie Teatru Dramatycznego im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku. Część uczestników projektu stwierdziło, że ich poziom zainteresowania ofertą Teatru wzrósł po warsztatach.

Rekomendacje

Organizacja warsztatów:

- Rekomendowane jest kontynuowanie przyjętej formy warsztatowej. Organizacja warsztatów została oceniona wysoko przez nauczycieli, zwłaszcza w aspekcie profesjonalizmu prowadzących, organizacji, tematyki oraz możliwości nabycia praktycznych umiejętności.
- Nieliczni badani wskazywali, że przeprowadzenie niektórych warsztatów w formie online ograniczyło ich możliwości edukacyjne. Rekomendowane jest rozważenie opcji wprowadzenia dodatkowych ćwiczeń dla prowadzących warsztaty z ich realizacji w formie online.

- Znaczna część dydaktyków wskazywała na brak możliwości realizacji edukacji teatralnej ze względu na wprowadzenie nauczania zdalnego. W kolejnej edycji warsztatów wskazane jest wdrożenie elementów związanych z wykorzystaniem w edukacji teatralnej nowoczesnych technologii komunikacyjnych.

Treść warsztatów:

- Nauczyciele wysoko oceniają treści przedstawiane podczas warsztatów, wskazując na ich praktyczny charakter. Stąd wynika silna rekomendacja do tworzenia większej liczby bezpłatnych warsztatów skierowanych do nauczycieli i wychowawców podwórkowych.
- Większość nauczycieli brała udział we wcześniejszej edycji warsztatów. Wskazane jest dokładne przeanalizowanie ich deklarowanych oczekiwań i uwzględnienie ich w przyszłych warsztatach.
- Wskazane jest rozważenie opcji zróżnicowania warsztatów ze względu na wiek uczniów, do których ma być kierowana edukacja teatralna.

Aneks metodologiczny

Narzędzia badawcze

Ankieta CAWI

ANKIETA EWALUACYJNA WARSZTATÓW PROWADZONYCH W RAMACH PROJEKTU „Teatr – Lubię to!”

Szanowni Państwo,

uprzejmie prosimy o wypełnienie poniższej ankiety zawierającej kilka pytań na temat warsztatu, w którym Pan(i) uczestniczył(a). Zebranie Państwa opinii pozwoli nam na przeprowadzenie ewaluacji projektu oraz podniesie jakości warsztatów w przyszłości. Informujemy, że ankieta ma charakter anonimowy i poufny. Dane z badania będą wykorzystane w zbiorczych opracowaniach statystycznych.

Zespół badawczy

Prosimy o podanie kilku informacji o sobie. Prosimy o zaznaczenie znakiem „X” jednej wybranej odpowiedzi lub wpisanie odpowiedzi w wolnym miejscu.

<p>M1. Płeć: Prosimy o zaznaczenie znakiem „X” jednej wybranej odpowiedzi.</p>	<p>☐ kobieta ☐ mężczyzna</p>
<p>M2. Rok urodzenia: Proszę wpisać odpowiedź.</p>	<p>.....</p>
<p>M3. Wykształcenie: Prosimy o zaznaczenie znakiem „X” jednej wybranej odpowiedzi.</p>	<p>☐ wyższe magisterskie ☐ licencjackie ☐ średnie i policealne ☐ zasadnicze zawodowe ☐ podstawowe</p>
<p>M4. Stopień zawodowy: Proszę wpisać odpowiedź.</p>	<p>.....</p>
<p>M5. Zajmowane stanowisko (np. nauczyciel przedmiotów zawodowych): Proszę wpisać odpowiedź.</p>	<p>.....</p>
<p>M6. Typ placówki oświatowej będącej Pana/Pani miejscem pracy: Prosimy o zaznaczenie znakiem „X” jednej wybranej odpowiedzi lub wpisanie odpowiedzi w wolnym miejscu.</p>	<p>☐ Liceum ogólnokształcące ☐ Liceum profilowane ☐ Technikum ☐ Zasadnicza szkoła zawodowa ☐ Szkoła specjalna ☐ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna ☐ Inna, jaka</p>
<p>M7a. Lokalizacja Pana/Pani miejsca pracy: Prosimy o zaznaczenie znakiem „X” jednej wybranej.</p>	<p>☐ Białystok ☐ miasto do 20 km od Białegostoku ☐ miasto od 21 do 50 km od Białegostoku ☐ miasto powyżej 50 km od Białegostoku ☐ wieś do 20 km od Białegostoku ☐ wieś od 21 do 50 km od Białegostoku ☐ wieś powyżej 50 km od Białegostoku</p>
<p>M7b. Wielkość miejscowości Pana/Pani miejsca pracy: Prosimy o zaznaczenie znakiem „X” jednej wybranej odpowiedzi.</p>	<p>☐ wieś ☐ miasto poniżej 50 tys. mieszkańców ☐ miasto od 50 tys. do 150 tys. mieszkańców ☐ miasto od 151 tys. do 300 tys. mieszkańców</p>

Ogólna ocena warsztatów i osób prowadzących

P1. W jakim stopniu warsztaty OGÓLNIENIE spełniły Pana(-i) oczekiwania? <i>Proszę zaznaczyć znakiem „X” jedną odpowiedź.</i>	w pełni	w wysokim stopniu	w średnim stopniu	w niewielkim stopniu	nie spełniły oczekiwań
	☐	☐	☐	☐	☐

P2. Proszę o ocenę poszczególnych aspektów pracy osób prowadzących poszczególne warsztaty.
Proszę zaznaczyć znakiem „X” jedną odpowiedź.

P2_1. Prowadzące Anna Sawicka-Hodun i Helena Radzikowska: „Co to jest ruch sceniczny? Budowanie kreacji scenicznej przy pomocy gestu i mimiki” (ocena)

	Ocena				
	bardzo dobra	dobra	średnia	zła	bardzo zła
a) przygotowanie merytoryczne	☐	☐	☐	☐	☐
b) komunikatywność, jasność przekazu	☐	☐	☐	☐	☐
c) przydatność przekazywanych informacji w pracy zawodowej	☐	☐	☐	☐	☐
d) umiejętność zainteresowania tematem warsztatów	☐	☐	☐	☐	☐
e) nastawienie do uczestników	☐	☐	☐	☐	☐

P2_2. Prowadzący Krystyna Kacprowicz-Sokołowska i Piotr Szekowski: „**Jak stworzyć scenariusz teatralny? Inspiracja do twórczego postrzegania codzienności oraz tworzenia etiud teatralnych**” (ocena)

	Ocena				
	bardzo dobra	dobra	średnia	zła	bardzo zła
a) przygotowanie merytoryczne	☐	☐	☐	☐	☐
b) komunikatywność, jasność przekazu	☐	☐	☐	☐	☐
c) przydatność przekazywanych informacji w pracy zawodowej	☐	☐	☐	☐	☐
d) umiejętność zainteresowania tematem warsztatów	☐	☐	☐	☐	☐
e) nastawienie do uczestników	☐	☐	☐	☐	☐

P2. Proszę o ocenę poszczególnych aspektów pracy osób prowadzących warsztaty.

Proszę zaznaczyć znakiem „X” jedną odpowiedź.

P2_3. Prowadzący Arleta Godziszewska i Grzegorz Suski: „**Na czym polega reżyseria? Ukazanie metod i narzędzi w pracy z aktorem na scenie**” (ocena)

	Ocena				
	bardzo dobra	dobra	średnia	zła	bardzo zła
a) przygotowanie merytoryczne	☐	☐	☐	☐	☐
b) komunikatywność, jasność przekazu	☐	☐	☐	☐	☐

c) przydatność przekazywanych informacji w pracy zawodowej	☐	☐	☐	☐	☐
d) umiejętność zainteresowania tematem warsztatów	☐	☐	☐	☐	☐
e) nastawienie do uczestników	☐	☐	☐	☐	☐

P2_4. Prowadzący Monika Zaborska i Bernard Bania: „Czym jest improwizacja teatralna? Praca nad koncentracją, myśleniem abstrakcyjnym oraz kreatywnością językową” (ocena)

	Ocena				
	bardzo dobra	dobra	średnia	zła	bardzo zła
a) przygotowanie merytoryczne	☐	☐	☐	☐	☐
b) komunikatywność, jasność przekazu	☐	☐	☐	☐	☐
c) przydatność przekazywanych informacji w pracy zawodowej	☐	☐	☐	☐	☐
d) umiejętność zainteresowania tematem warsztatów	☐	☐	☐	☐	☐
e) nastawienie do uczestników	☐	☐	☐	☐	☐

P2_5. Prowadzące Justyna Godlewska-Kruczkowska i Dorota Białkowska-Krukowska: „Gdzie szukać inspiracji do spektaklu? Przybliżenie form, stylów oraz technik teatralnych” (ocena)

	Ocena				
	bardzo dobra	dobra	średnia	zła	bardzo zła
a) przygotowanie merytoryczne	☐	☐	☐	☐	☐

b) komunikatywność, jasność przekazu	☐	☐	☐	☐	☐
c) przydatność przekazywanych informacji w pracy zawodowej	☐	☐	☐	☐	☐
d) umiejętność zainteresowania tematem warsztatów	☐	☐	☐	☐	☐
e) nastawienie do uczestników	☐	☐	☐	☐	☐
P2_6. Prowadzący Patryk Ołdziejewski i Dawid Franciszek Malec: „Jaką rolę pełni muzyka w spektaklu? Funkcje oraz znaczenie muzyki w teatrze” (ocena)					
	Ocena				
	bardzo dobra	dobra	średnia	zła	bardzo zła
a) przygotowanie merytoryczne	☐	☐	☐	☐	☐
b) komunikatywność, jasność przekazu	☐	☐	☐	☐	☐
c) przydatność przekazywanych informacji w pracy zawodowej	☐	☐	☐	☐	☐
d) umiejętność zainteresowania tematem warsztatów	☐	☐	☐	☐	☐
e) nastawienie do uczestników	☐	☐	☐	☐	☐

P3. Jak Pan(i) ocenia proporcje pomiędzy poszczególnymi elementami spotkania? <i>Proszę zaznaczyć znakiem „X” jedną odpowiedź.</i>					
a) część teoretyczna	za dużo	w sam raz	za mało		
	☐	☐	☐		
b) dyskusja, wymiana poglądów	za dużo	w sam raz	za mało		
	☐	☐	☐		
c) część praktyczna (warsztatowa)	za dużo	w sam raz	za mało		
	☐	☐	☐		
P4. Czy warsztaty trwały: <i>Proszę zaznaczyć znakiem „X” jedną odpowiedź.</i>					
	zbyt długo	odpowiednio długo	zbyt krótko		
	☐	☐	☐		
P5. Czy program warsztatów był: <i>Proszę zaznaczyć znakiem „X” jedną odpowiedź.</i>					
	za mało nasycony	odpowiedni	zbyt przeładowany		
	☐	☐	☐		
P5a. Czy poziom wiedzy przekazywanej w czasie warsztatów był: <i>Proszę zaznaczyć znakiem „X” jedną odpowiedź.</i>					
	zbyt wysoki	odpowiedni	zbyt niski		
	☐	☐	☐		
P6. Jak, OGÓLNIE , ocenił(a)by Pan(i) organizację warsztatów? <i>Proszę zaznaczyć znakiem „X” jedną odpowiedź.</i>					
	bardzo dobrze	dobrze	średnio	źle	bardzo źle
	☐	☐	☐	☐	☐

P7. Jak ocenia Pan(i) poszczególne aspekty organizacji warsztatów?*Proszę zaznaczyć znakiem „X” jedną odpowiedź.*

	bardzo dobrze	dobrze	średnio	źle	bardzo źle
1) dostępność informacji na temat warsztatów	☐	☐	☐	☐	☐
2) sposób rekrutacji na warsztaty	☐	☐	☐	☐	☐
3) długości przerw między kolejnymi częściami warsztatów	☐	☐	☐	☐	☐
4) jasność opisu warsztatów na stronie internetowej teatru	☐	☐	☐	☐	☐

P8. Proszę o ocenę materiałów warsztatowych. Jak ocenia Pan(i) poszczególne ich aspekty?*Proszę zaznaczyć znakiem „X” jedną odpowiedź.*

	bardzo dobrze	dobrze	średnio	źle	bardzo źle
1) przydatność	☐	☐	☐	☐	☐
2) przystępność, zrozumiałość	☐	☐	☐	☐	☐
3) zgodność z tematyką warsztatów	☐	☐	☐	☐	☐
4) ogólna atrakcyjność	☐	☐	☐	☐	☐

P9. Jak ocenia Pan(i) przydatność realizowanej tematyki warsztatów dla Pana(-i) codziennej pracy zawodowej?*Proszę zaznaczyć znakiem „X” jedną odpowiedź.*

(5) zdecydowanie przydatna	☐
(4) raczej przydatna	☐
(3) ani przydatna, ani nieprzydatna	☐
(2) raczej nieprzydatna	☐
(1) zdecydowanie nieprzydatna	☐

P10. Na podstawie tego, czego dowiedział(a) się Pan(i) na tych warsztatach, na ile był(a)by Pan(i) skłonny(-a) polecać je innym? <i>Proszę zaznaczyć znakiem „X” jedną odpowiedź.</i>	
(5) zdecydowanie skłonny(-a)	☐ ☐ przejdź do P11
(4) raczej skłonny(-a)	☐ ☐ przejdź do P11
(3) ani tak, ani nie	☐ ☐ przejdź do P11
(2) raczej nieskłonny(-a)	☐ ☐ przejdź do P10a
(1) zdecydowanie nieskłonny(-a)	☐ ☐ przejdź do P10a

Tylko osoby, które w P10 zaznaczyły odp. 1 lub 2 – raczej nieskłonny(-a), zdecydowanie nieskłonny(-a).

P10a. Dlaczego nie polecił(a)by Pan(i) tych warsztatów innym?

P11. Proszę porównać swoją wiedzę sprzed i po warsztatach. Proszę powiedzieć, czy stan Pana(-i) wiedzy odnośnie do organizacji przedstawień szkolnych: <i>Proszę zaznaczyć znakiem „X” jedną odpowiedź.</i>	
(3) znacznie wzrósł	☐
(2) trochę wzrósł	☐
(1) nie zmienił się	☐

P12. Jak ocenia Pan(i) przydatność organizacji przedstawień szkolnych w Pana(-i) codziennej pracy zawodowej? <i>Proszę zaznaczyć znakiem „X” jedną odpowiedź.</i>	
(5) zdecydowanie przydatna	☐
(4) raczej przydatna	☐
(3) ani przydatna, ani nieprzydatna	☐
(2) raczej nieprzydatna	☐
(1) zdecydowanie nieprzydatna	☐

P13. O jakie elementy uzupełnił(a)by Pan(i) te warsztaty?

Proszę wpisać odpowiedź.

.....

.....

.....

P14. Czy sądzi Pan(i), że udział innych nauczycieli w warsztatach takich jak ten przyczynia się do:

Proszę zaznaczyć znakiem „X” jedną odpowiedź.

	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
1) poprawy funkcjonowania placówek oświatowych	☐	☐	☐	☐	☐
2) udoskonalenia umiejętności pedagogicznych nauczycieli biorących w nich udział	☐	☐	☐	☐	☐
3) zmniejszenia dysproporcji poziomu edukacji między wsią a miastem	☐	☐	☐	☐	☐
4) podniesienia jakości nauczania w szkołach zawodowych (jeżeli nauczyciele tych szkół uczestniczą w szkoleniu)	☐	☐	☐	☐	☐
5) poprawy relacji nauczyciel–uczeń	☐	☐	☐	☐	☐
6) poprawy relacji nauczyciel–rodzic	☐	☐	☐	☐	☐
7) zwiększenia możliwości awansu zawodowego	☐	☐	☐	☐	☐
8) zwiększenia zdolności autoprezentacyjnych	☐	☐	☐	☐	☐
9) podniesienia samooceny	☐	☐	☐	☐	☐
10) podniesienia ich wiary we własne siły	☐	☐	☐	☐	☐
11) zmniejszenia ryzyka wypalenia zawodowego	☐	☐	☐	☐	☐
12) integracji środowiska nauczycieli	☐	☐	☐	☐	☐
13) zwiększenia wiedzy nauczycieli na temat dostępności wydarzeń kulturalnych	☐	☐	☐	☐	☐
14) uzyskania praktycznych kompetencji w zakresie edukacji kulturalnej	☐	☐	☐	☐	☐

P.16. Jaką formę warsztatów uważa Pan(i) za najbardziej odpowiednią dla siebie?

Prosimy o zaznaczenie znakiem „X” jednej wybranej odpowiedzi lub wpisanie odpowiedzi w wolnym miejscu.

a) warsztaty e-learningowe (np. webinaria)	☐
b) warsztaty tradycyjne (w formie bezpośredniego kontaktu z osobą kształcąca)	☐
c) warsztaty mieszane, łączące e-learning z formą tradycyjną	☐
d) inne, jakie?	☐
.....	

P.17. Skąd dowiedział(a) się Pan(i) o warsztatach organizowanych przez Teatr Dramatyczny?

Prosimy o zaznaczenie znakiem „X” jednej wybranej odpowiedzi lub wpisanie odpowiedzi w wolnym miejscu.

a) strona internetowa	☐
b) Instagram	☐
c) Facebook	☐
d) portale internetowe	☐
e) znajomi	☐
f) radio	☐
g) telewizja	☐
h) inne źródła, jakie?	☐
.....	

P.18. Jakimi tematami warsztatów/szkoleń organizowanych przez Teatr Dramatyczny był(a)by Pan(i) zainteresowany(-a) w przyszłości?

Proszę wpisać odpowiedź.

.....

.....

.....

P19. Inne uwagi, którymi chciał(a)by Pan(i) się podzielić.

Proszę wpisać poniżej.

.....

.....

.....

T1. Czy w trakcie ostatnich 12 miesięcy był(a) Pan(i) na spektaklu(-ach) wystawianym(-ych) przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku?* Prosimy o zaznaczenie znakiem „X” jednej wybranej odpowiedzi.

a) TAK	☐
b) NIE	☐

T1a. Jak często chodzi Pan(i) na spektakle wystawiane przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku?*

Prosimy o zaznaczenie znakiem „X” jednej wybranej odpowiedzi.

a) raz na 12 miesięcy	☐
b) raz na pół roku	☐
c) raz na 2–3 miesiące	☐
d) raz na miesiąc	☐
e) częściej niż raz na miesiąc	☐

T1b. Czy w ciągu najbliższych 3 miesięcy planuje Pan(i) udział w spektaklach wystawianych przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku?*

Prosimy o zaznaczenie znakiem „X” jednej wybranej odpowiedzi.

a) TAK	☐
b) NIE	☐

T2. Czy kiedykolwiek korzystał(a) Pan(i) z oferty spektakli dla szkół/przedszkoli organizowanych przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku?*

Prosimy o zaznaczenie znakiem „X” jednej wybranej odpowiedzi.

a) TAK

b) NIE

T2b. Czy rozważa Pan(i) w ciągu najbliższych 3 miesięcy wspólne wyjście ze swoimi uczniami na spektakle teatralne dla dzieci/młodzieży organizowane przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku?*

Prosimy o zaznaczenie znakiem „X” jednej wybranej odpowiedzi.

a) TAK

b) NIE

Bardzo dziękujemy za wypełnienie ankiety ewaluacyjnej.

Scenariusze wywiadów telefonicznych TDI

Nr	Pytanie	Odpowiedź
1	<p>Jakie są P. dotychczasowe doświadczenia z edukacją teatralną uczniów? <i>Jeśli nauczyciel posiada doświadczenie:</i> Jak się ona odbywała? Jakie metody P. stosuje? (rozmowy o spektaklu, wspólne oglądanie video, rozmowa, praca w kółku teatralnym?) Skąd P. czerpie inspiracje?</p>	
2	<p>Czy brał(-a) P. udział we wcześniejszej edycji warsztatów dla nauczycieli organizowanych przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku? Jeśli tak, to jak ocenia P. wcześniejszą edycję warsztatów, a jak obecną? Jakie miał(a) P. oczekiwania wobec obecnych warsztatów? Czy zostały one zaspokojone, czy też nie?</p>	
3	<p>Jakie są P. zdaniem najważniejsze zalety edukacji teatralnej uczniów?</p>	
4	<p>Jakie największe bariery oraz trudności wiążą się P. zdaniem z edukacją teatralną uczniów?</p>	
5	<p>Czy nauczyciele potrzebują szczególnego przygotowania (umiejętności, kompetencji) do prowadzenia działań w zakresie edukacji teatralnej uczniów? Dlaczego P. tak uważa? Czy łatwo jest zdobyć takie umiejętności?</p>	
6	<p>Czy zetknął/zetknęła się P. z ofertą szkoleń podobnych do tych organizowanych przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku? Jeśli tak, czy mógłby/mogłaby P. o tym opowiedzieć?</p>	
7	<p>Czy wykorzystał(a) P. już wiedzę wyniesioną z warsztatów w pracy zawodowej? Proszę o tym opowiedzieć. Jeśli nie, czy ma P. plany wykorzystać ją w najbliższym czasie? W jaki sposób?</p>	

8	Czy czuje P. potrzebę dalszego pogłębienia swojej wiedzy i umiejętności w zakresie edukacji teatralnej? W jakim zakresie? Czy uważa P., że Teatr Dramatyczny jest w stanie zapewnić P. zdobycie takiej wiedzy lub umiejętności?	
9	Z uczniami w jakim wieku zazwyczaj P. pracuje? Czy P. zdaniem mają oni jakieś szczególne potrzeby lub oczekiwania związane z edukacją teatralną?	
10	Czy udział w warsztatach wpłynął na wzrost P. zainteresowania ofertą Teatru (ofertą spektakli), czy też nie? <i>Jeśli odp. negatywna – dlaczego nie?</i> <i>Jeśli odp. pozytywna – dlaczego tak?</i>	
11	Płeć	
12	Wiek	
13	Nazwa i wielkość miejscowości, w której P. pracuje (1 – wieś, 2 – miasto: małe, średnie, duże)	

Spis wykresów

Wykres 1. Stopień, w jakim szkolenie spełniło oczekiwania wśród uczestników	12
Wykres 2. Ocena aspektów szkolenia „Co to jest ruch sceniczny? Budowanie kreacji scenicznej przy pomocy gestu i mimiki”	14
Wykres 3. Ocena aspektów szkolenia „Jak stworzyć scenariusz teatralny? Inspiracja do twórczego postrzegania codzienności oraz tworzenia etud teatralnych”	15
Wykres 4. Ocena aspektów szkolenia „Gdzie szukać inspiracji do spektaklu? Przybliżenie form, stylów oraz technik teatralnych”	16
Wykres 5. Ocena aspektów szkolenia „Na czym polega reżyseria? Ukazanie metod i narzędzi w pracy z aktorem na scenie”	17
Wykres 6. Ocena aspektów szkolenia „Czym jest improwizacja teatralna? Praca nad koncentracją, myśleniem abstrakcyjnym oraz kreatywnością językową”	18
Wykres 7. Ocena aspektów szkolenia „Jaką rolę pełni muzyka w spektaklu? Funkcje oraz znaczenie muzyki w teatrze”	19
Wykres 8. Ocena proporcji poszczególnych elementów szkoleń	21
Wykres 9. Ocena aspektów poszczególnych szkoleń	22
Wykres 10. Ocena aspektów poszczególnych szkoleń	23
Wykres 11. Ocena przydatności realizowanej tematyki szkolenia w codziennej pracy zawodowej uczestników	24
Wykres 12. Skłonność do rekomendacji warsztatów innym nauczycielom na podstawie zdobytej wiedzy	25
Wykres 13. Ocena przydatności organizacji przedstawień teatralnych w codziennej pracy zawodowej	26
Wykres 14. Stan wiedzy odnośnie do organizacji przedstawień teatralnych	27

Wykres 15. Opinia na temat udziału innych nauczycieli w warsztacie oraz przyczynienia się do polepszenia poszczególnych obszarów pracy	28
Wykres 16. Czy w trakcie ostatnich 12 miesięcy był(a) Pan(i) na spektaklu(-ach) wystawianym(-ch) przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku?	29
Wykres 17. Jak często chodzi Pan(i) na spektakle wystawiane przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku?	29
Wykres 18. Czy w ciągu najbliższych 3 miesięcy planuje Pan(i) udział w spektaklach wystawianych przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku?	30
Wykres 19. Czy kiedykolwiek korzystał(a) Pan(i) z oferty spektakli dla szkół/przedszkoli organizowanych przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku?	30
Wykres 20. Czy rozważa Pan(i) w ciągu najbliższych 3 miesięcy wspólne wyjście ze swoimi uczniami na spektakle teatralne dla dzieci/młodzieży organizowane przez Teatr Dramatyczny w Białymstoku?	31

Spis tabel

Tabela 1. Sugerowane przez uczestników tematy kolejnych warsztatów	31
Tabela 2. Komentarz uczestników szkoleń	32

Koncepcja i koordynacja zadania:

Emilia Rogalska i Urszula Bondaruk

Opracowanie graficzne:

Agnieszka Poppek-Banach i Kamil Banach

Publikacja powstała w ramach projektu „Teatr – Lubię to! Sezon 2”.

Redakcja i korekta:

Anna Łuszyńska

Zadanie dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury oraz z budżetu Województwa Podlaskiego.

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Współorganizator projektu: Instytut Socjologii Uniwersytetu w Białymstoku

ISBN: 978-83-959242-1-7

Wydawca:

Teatr Dramatyczny im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku
ul. Elektryczna 12, 15-080 Białystok

© Teatr Dramatyczny im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku, Białystok 2020

dramatyczny.pl